

Darısı ...

AKŞAM

Sene 16 — No: 5674 — Fiyatı her yerde 5 kuruş

CUMA — 27 Temmuz 1934

Telefon: 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24248 (Matbaa) - 20113 (Klişe)

Dolfüsün katli etrafında alınan yeni tafsilât

Suikastçılar, odaya girince, Dolfüse ateş etmişlerdir, 40 nazinin kurşuna dizildiği söyleniyor

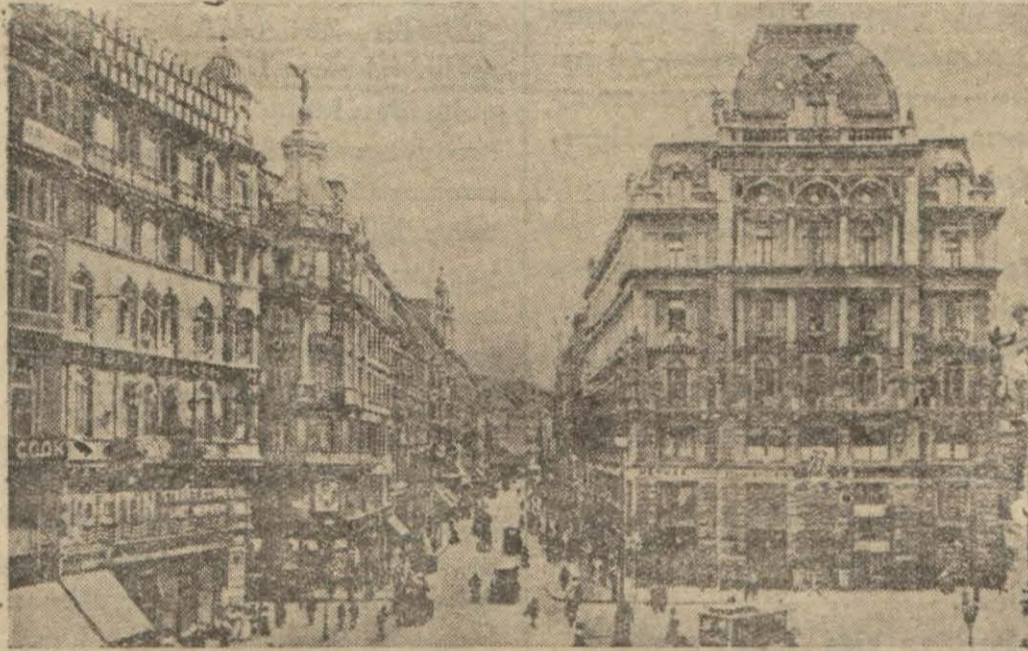
Viyana 27 (Hususi) — Viyana emniyeti umumiye müdürü, son darbei hükümeti tertip edenlerden ve M. Dolfüsü öldürenlerden yakalananların muhakemesinde gayet seri ve muhtasar bir muhakeme usulünün tatbikini emretmiştir.

Viyana'da örfi idare ilân edilmiştir. Sokaklarda toplanmak yasaktır. Lokantalar, kahveler ve diğer umumî yerler saat 20 de kapanmaktadır.

Suikast nasıl yapıldı

Viyana 27 (Hususi) — Naziler son suikasti şu şekilde tertip etmişlerdir:

Çarşamba günü saat 13 ten biraz evvel kısmen zabıta kuvvetleri üniformasını taşıyan 300 kadar milli - sosyalist yedinci belediye dairesindeki lise binasında toplanarak silâh ve mühimmat almışlar ve bir taraftan Ravag telsiz istasyonunu işgal ederlerken diğer taraftan da bunlardan 142 si üzerlerinde askerî üniforma olduğu halde başvekalet binasına gelerek mevcut muhafaza kuvvetlerini takviye etmek bahanesiyle içeriye girmişlerdir. Bunlar derhal muhafızları silâhlarından tecrit ederek binanın koridor ve katlarını işgal etmişler ve orada bulunan nazırlarla başvekalet memurlarını odalarında hapsedmişlerdir. Hapsolunan hükümet âzası o esnada orada bulunan başvekil M. Dolfüs ile hükümet komiseri M.

Geçen gün kanlı müsademelere sahne olan Viyanadan bir manzara

Asilerin elinden güçlüğüle kurtulan başvekil muavini Fey Fey ve milli müdafaa nazırı M. Karvinsky idi.

Derhal harekete geçen hükümet kıtaati radyo merkezini geri almışlar ise de başvekil dairesinde bulunan naziler ile, ellerine esir olarak düşen memurlara fena muamele etmelerine meydan bırakmamak için müzakereye girilmiş ve kendilerine verilen son mühlet bitmeden evvel teslim olmuşlardır.

Naziler, radyo merkezini işgal ettikleri sırada Viyanada mezuken bulunan Avusturyanın Roma sefiri M. Rintelinin başvekil olduğunu neşrettiklerinden mumaileyhin suikastçılarla müşareketi olduğu anlaşılmış ve kendisi bazı refikleriyle birlikte hükümet tarafından tevkif ettirilmiştir. M. Rintelin tevkif edildiği zaman intil-

[Devamı ikinci sahifede]

Bu sene bağlarda ucuz üzüm satılacak

Bağcılar halkı taşımak için otobüsçülerle anlaşılabilir

İstanbul ve civarındaki bağ sahipleri bu sene halkın kendi elile üzümü koparıp yemeleri için bazı tedbirler almışlardır.

Bağ sahipleri şehirdeki otobüsçülerle anlaşmışlardır. Otobüsler her gün sabah, öğle, akşam vakitlerinde muhtelif bağlara gayet ucuz fiatle adam taşıyacaklardır. Bağlara gidenler de buralarda üzümü pek ucuz bir fitale yiyebileceklerdir.

Bağlarda en nefis çavuş üzümünün 10-12 kuruşa, pembe çavuşun 12 buçuk kuruşa halka satılabileceği tahmin edilmektedir. Bundan başka bazı bağcılar halk için küçük sıra değirmenleri getirmişlerdir. Bu değirmenlerin içine bütün olarak konulan üzüm

salkımlarından halis sıra çıkacaktır.

Bilhassa cuma günleri bağlara işliyen otobüsler çok seferler yapacaktır

Bazı bağlarda da küçük çadırlar, küçük kır odaları yapılmıştır. İstiyenler ucuz bir fiatle geceyi bağlarda geçirebileceklerdir

Bağda bir hafta müddetle kalacaklardan oda ve çadır kirası olarak yalnız 4 lira alınacaktır.

Şimdiden bir çokları bağların civarındaki çadırlara, kır odalarına yerleşmişlerdir.

Bağ çadır ve kır odalarından en ziyade şehrimizde bulunan Alman aileleri istifade etmektedir.

İnkılâp âbidesi Menemendeki âbidenin inşaatı bitti

Izmir 25 — Menemen civarında Ay-Yıldıztepede inşa edilmekte olan inkılâp abidesinin inşaatı bitmiş ve kabul keşfi yapılmıştır.

Abide çok güzel ve muhteşem bir eserdir. Üzerine dikilecek heykel İstanbulda heykeltraş Ratip Âşir bey tarafından yapılmaktadır. Heykelin modeli bitmiştir. Şimdi de aslının yapılmasına başlanacaktır. Heykel tunçtan dökülecektir. Bunda Türk milletinin remzi olan bir genç ayağının altında taassup ejderini ezmiş ve milleti kurtarmış bir vaziyette görünecektir.

Heykelin de inşasından ve abide üzerinde rekzinden sonra inkılâp abidesinin açılma merasimi parlak bir şekilde yapılacaktır.

Roma elçiliği

Ankara 27 (Telefon) — Roma büyük elçiliğine tayin edilen Hüseyin Ragıp bey, cumartesi günü vazifesine hareket edecektir.

İktisat vekilinin tetkikatı

Sergide Celâl B. şerefine bir ziyafet verildi

Vekil bey, sergiyi gezmiş, gazetemizin kitapçılık pavyonunu çok beğenmiştir

Dün öğleden evvel iktisat vekili Celâl bey yerli mallar sergisini ziyaret etmiş, evvelâ ipekli ve yünlü kumaş dairelerini gezmiş, fabrikatörlerle mevaddı iptidaiyeden alınan gümrük resimleri hakkında görüşmüştür. Bu esnada kendisine refakat eden umum sanayi müdürü Recai bey bazı notlar almıştır.

Vekil bey Adapazarı mensucat fabrikası pavyonunda da tetkikat yapmış, fabrikanın 5 buçuk liraya malolan köylü elbiselerini çok beğenmiştir. Celâl

bey, işlemeli terlikler ve şerit işleri pavyonunda verilen izahatı şayanı dikkat bulmuştur. Bu pavyonda mevaddı iptidaiye resimleri hakkında yapılan şikâyetler, sanayi umum müdürü Recai bey tarafından not edilmiştir.

Vekil bey, Süreyya paşa mensucat fabrikası pavyonunda boya meselesi hakkında fabrikatörlerle görüşmüş, İstanbul mensucat sanayiinde boya meselesinin halli için, bir kooperatif tarafından idare edilmek üzere bir

[Devamı ikinci sahifede]

Sporcularımız, Rusyaya hareket etti

Rusyaya giden sporcularımızdan Leyla ve Cavidan hanımlar

Sovyet Rusyada birkaç müsabaka yapmak üzere güreşçi, yüzgeç ve futbolculardan mürekkep olan sporcu kafilemiz, dün Çiçerin vapurule şehrimizden hareket etmişler ve arkadaşları tarafından parlak bir surette teğyi edilmişlerdir.

Kafile 13 denizci, 10 güreşçi ve 3 idareciden mürekkeptir. Denizciler arasında Leyla ve Cavidan hanım namında iki yüzücü genç kız vardır.

Kafileyeye Cevdet Kerim bey riyaset etmektedir. Sporcularımız muvaffakiyet temenni ederiz.

Yerli mallar sergisinde nasılsa görülmiyen bir ip: İsportacı...

SON TELGRAFLAR

İtalyanın askeri müdahalesi tekzip ediliyor

Roma 27 (Hususî) — M. Dolfüsün katli üzerine iki İtalyan kolordusunun Avusturya hududu üzerine yürümekte olduğu hakkında İngiliz menabiinden çıkan haberler salâhiyettar mahafilde tekzip edilmektedir.

İtalya Avusturya hadîsatını büyük bir dikkat ve alâka ile takip etmekle beraber, her hangi askeri ve fili bir müdahalede bulunmak niyetinde değildir.

Roma 27 (A.A.) — Avusturya hududuna asker tahşit edilmekte olduğu haberi katiyetle tekzip edilmektedir. Balzano kolordusu, şubat ayındanberi takviye edilmiştir. Manevralar haziran ayındanberi devam ediyor. Her hangi bir kıtanın Avusturya vakayii ile alâkadar olarak şu veya buraya nakli için bir emir verilmiş değildir.

Çekler de müdahalede bulunmayacak

Prag 27 (A.A.) — Çekoslovakyanın Avusturya hududunda askeri istihzaratta bulunmakta olduğu haberi salâhiyettar mahafilde tekzip edilmektedir.

Sıcaklar devamda**Amerikada sıcaklardan ölenler 1079 kişiyi buldu**

Dün de şehrimizde sıcaklık dalgası devam etmiş, termometre gölgede 35 dereceye kadar çıkmıştır. Sıcaktan bunalanlar, plâjlara, deniz kenarlarına, serin yerlere akın etmişlerdir.

Anadoludan ve Trakyadan gelen haberler, oralarda hararetin aynı şiddetle devam ettiğini göstermektedir. Bu sene, sıcaklık dalgasının bu kadar sürekli ve fasılasız bir şekilde devam etmesi, gayri tabii bir hadîse olarak telâkki edilmektedir.

Dün gece şehrimize epeyce yağmur yağmış ise de havadaki sıkıntı ve sıcaklık zail olmamıştır.

Amerikada sıcaklardan ölenler

Bay-City -Texas - 26 (A.A.) — Dün şiddetli bir fırtına olmuştur. 11 kişi boğulmuştur. Zarar, milyonlarca dolara yükselmiştir. Rüzgâr, zaman zaman saatte 80 mil süratle esmiştir.

Sıcak dalgası, bütün Amerikada şimdiye kadar 1079 ölüme sebep olmuştur.

Aydında cinayet**Tapu memuru Süleyman Ef. balta ile öldürüldü**

Aydın 26 — Vilâyetimiz tapu memuru çok feci bir cinayetin kurbanı olarak öldürülmüştür. Bugün bir iş zımında Ortaklar köyüne gitmiş olan tapu memuru Süleyman bey borçlulardan Şükrü namında bir köylünün taarruzuna maruz kalmış ve balta ile başına vurulmak suretile öldürülmüştür. Hâdisi Aydın'da umumî teessürü mucip olmuştur.

Türk - Japon ticari itilâfi

Ankara 26 (A.A.) — Bugün öğleden sonra hariciye vekâletinde Hariciye vekili Tevfik Rüştü bey ile Japon büyük elçisi arasında tediyeye müvazenesi esasına müstenit Türk - Japon ticaret protokolleri imza edilmiştir.

Bu Sabahki Telgraflar**Dolfüsün katli etrafında alınan yeni tafsilât**

(Baş tarafı 1 inci sahifede) hara teşebbüs etmiş, suikastçilerle hiç bir alâkası olmadığını iddia etmiştir.

Elyevm Viyanada hükümet vaziyete hâkim bulunmaktadır.

Dolfüs nasıl vuruldu?

Viyanada 27 (Hususî) — Dolfüs ile beraber ihtilâlcilerin eline esir düşmüş olan başvekil muavini Fey baskının şu şekilde yapıldığını radyo ile anlatmıştır:

«M. Dolfüs, polis üniformaları giyinmiş nazilerin toplandıklarını öğrendiği zaman kabineye riya-set ediyordu. Başvekil celseyi tatil etti, fakat asiler başvekilâte girerek kendisini, beni ve M. Garwinskyi yakaladılar. Hududa kadar sevkedilecekleri ve tecziye edilmeyecekleri hakkında verdiğimiz teminat üzerine ikimizi bıraktılar.»

Yeni Heimatdients komiseri miralay Adam, M. Dolfüsün ölümü hakkında şu tafsilâtı vermiştir:

«Tahminen 10 kişilik bir grup M. Dolfüsün çalıştığı odaya girmiştir. Reisleri, başvekilâte rövelerle iki el ateş etmiştir. Başvekil bir kurşunla göğsünden vurulmuştur. Hizmetçisi dışarı atılmıştır.

M. Dolfüs yalnız bırakılmış, yanına M. Fey getirilmiştir. M. Fey, kendisinin vasiyetlerini dinlemiştir.

İskân memurları**35 iskân memuru açıkta kaldı**

Ankara 27 (Telefon) — Dahiliye vekâleti, 2577 numaralı kanunun tatbiki dolayısıyla yeni iskân teşkilâtında memur kadrosunu tanzim ederek vilâyetlere bildirmiştir. Buna nazaran iskân memurlarından mutemet, fen ve iaşe, teçhiz, inşaat, ambar memurları tamamen açığa çıkarılmıştır.

Yedinci sınıf iskân memuru derecesini taşıyanlardan kırk memur vardı. Bunlardan dördü vazifesinde kalmış, 36 sı açığa çıkarılmıştır. Dördüncü sınıftan yalnız iki iskân müdürü açığa çıkarılmıştır.

Açığa çıkarılan memurların adedi 62 dir. Bunlardan yirmi iki yeni iskân teşkilâtı dolayısıyla iskân kâtipliklerine tayin edileceklerdir.

16 memur yerinde kalmıştır. Aynı ünvanı taşıyacaklar ve aynı maaş alacaklardır. Açığa çıkarılanlardan 3 memur yeni teşkilâta tayin edileceklerdir. Yedi memur, merkez teşkilâtına alınmıştır.

Şimdiki halde açıkta kalmış memur 35 tanedir.

Aydın hattı**Bu hattın da satın alınacağı söyleniyor**

İzmir 27 — Nafia vekili Ali bey dün Aydın demiryolları idaresinde yeni demiryolları işlerini ve Aydın demiryollarının deniz iskelesi vaziyetini tetkik etmiştir.

Aydın hattının da vekâletçe satın alınacağına dair kuvvetli bir şayia vardır.

Asiler, her türlü dinî ve tıbbî yardımını reddetmişler ve M. Dolfüs, yalnızlık içinde ölmüştür.»

Başvekilin hizmetçisi ne diyor?

Viyanada 26 (A.A.) — M. Dolfüsün ihtiyar hizmetçisi Leibhart, 12 asinin M. Dolfüsün bürosuna hücum ve kendisine 3 metre yaklaşınca tabancaları ile ateş ettiklerini söylemiştir. Başvekil boyundan ve omuzundan yaralanarak sırtüstü yere düşmüş ve yalnız hafifçe «imdat» diye bağırmıştır. O zaman Leibhartı tutan iki asi kendisini bırakmışlar ve dışarı çıkarmışlar, katiller içeride kalmışlardır.

Asilere karşı harekât

Venedik 26 (A.A.) — Reuter muhabirinden: Prens Starhemberg, Viyana asilerine karşı harekâtı, Venedikten idare etmiştir.

40 Hitlercinin idam edildiği söyleniyor.

Prens Starhemberg, bu sabah tayyare ile Viyanaya hareket etmiştir.

Dolfüse kim halef olacak?

Viyanada 26 (A.A.) — İyi haber alan siyasî mahafile göre, M. Dolfüs, defnedilmeden evvel, kabine-de hiç bir değişiklik olmayacaktır.

Reisicumhur M. Miklas, bu sabah Viyanaya dönmüştür. Siyasî müzakerelere bütün gün devam

edilecektir.

Almanların Dolfüse hücumları

Berlin 26 (A.A.) — Havas ajansı muhabirinden: Alman istihbarat bürosu neşretmiş olduğu uzun bir tebliğde, Dolfüs - Fey - prens Starhemberg hükümetini fevkalâde tahkir ve kendilerini adı, yalancı, halk cellâdı gibi sıfatlarla tavsif etmektedir.

Viyanadaki Alman sefiri azledildi

Berlin 26 (A.A.) — Havas muhabirinden: Kendilerine dokunulmadan hududa kadar bir müfreze himayesinde götürülerek Almanya iltica etmeleri için Avusturya hükümetine asiler arasında yapılan anlaşmaya Alman hükümetine müracaat etmeden ve sormadan muvafakatini bildirdiği için Viyanadaki Alman sefiri geri çağırılmıştır.

Alman istihbarat bürosu, hükümetin asiler Alman hudutlarını geçtikleri takdirde tevkiflerini emrettiğini bildirmektedir. Alman hükümeti hudutlarını da kapamıştır.

Hariciye vekilimizin taziyeti

Ankara 26 — Avusturya başvekili M. Dolfüsün katli münasebetile hariciye vekilimiz Avusturya hükümeti nezdinde taziyette bulunmuştur.

Türk emlâki**Yugoslavya, yedi milyon dinar verecek**

Ankara 26 (Hususî) — Tabamızın Yugoslavyada bıraktıkları emlâke mukabil, iki hükümet arasında hasıl olan anlaşma neticesinde Yugoslavya hükümeti yedi milyon dinar ödeyecektir. Bu para, Belgrat sefirimizin mahalli memuriyetine avdetini müteakip verilecek ve Yugoslavyada mal bırakmış olan türklere tevzi edilecektir.

Şarkta tahriri nüfus

Ankara 27 (Telefon) — İstatistik umum müdürü Celâl beyle bazı memurlar, ağustosun ortasında şarka gidecekler ve eylülde oralarda yapılacak nüfus tahriri tecrübeleri hazırlıklarında bulunacaklardır.

Vekâletlerin yeni binası

Ankara 27 (Telefon) — Yeni yapılmakta olan vekâlet binaları teşrinievvel sonlarına kadar bitecek ve vekâletler yeni binalarına taşınacaklardır.

Erenköyde yangın**Süreyya paşanın köşkü yandı**

İç Erenköyünde Üsküdar caddesinde Süreyya paşa köşkünde Nazım beyin oturduğu odanın perdesi dün gece yakılan lâmbadan tutuşmuş ve eydekiler farkına varmadıklarından ateş etrafa sirayet etmiştir.

İçeridekiler görüp haber verinceye kadar köşk tamamen alevler arasında kalmış ve bütün gayretlere rağmen tamamen yanmıştır.

Feci bir ölüm**Bir çocuk, kafası kamyon altında ezilerek öldü**

Dün öğle vakti Divanyolunda feci bir kamyon kazası olmuştur. Mustafa bey isminde bir zata ait kamyon, Divanyolunda, Biçki yurdu önünden geçerken, tahmil ve tahliye amelesinden Varnalı Mehmet efendinin oğlu yedi yaşında Yaşar isminde bir çocuk kamyon altında kalmış, zavallının beyni ezildiği cihetle derhal ölmüştür.

Vakaya müddeiumumilik derhal vaziyet etmiştir.

Zavallı çocuğun annesi Afet hanım, çocuğunun ölüm haberini alınca teessüründen bayılmıştır. Kazayı müteakip kamyon şoförü Pol kaçmıştır. Fakat şoför muavinini Bilâl yakalanarak kaçan şoförün hüviyeti anlaşılmiş ve kendisi harice kaçmak için dördüncü şubeye pasaport almak üzere müracaat ettiği sırada yakalanmıştır. Zabıta ve adliye tahkikata devam ediyor.

Üsküdar'da bir iştil

Üsküdar caddesinde Mihal isminde birine ait gaz deposunda Dimitri, Marko ve Kamber isimlerinde üç kişi dün akşam gaz tenekelerini lehimlemekle uğraşırken gaz tenekeleri parlamıştır.

Alevler arasında kalan Dimitri, Kamber ve Marko muhtelif yerlerinden yanmışlardır. Yetişen itfaiye ateşi söndürmüş, yaralıları hastaneye kaldırılmışlardır.

İktisat vekili

(Baş tarafı 1 inci sahifede) boya santral açılmasını teklif etmiştir. Bu meselenin tetkikini sanayi birliğinden istemiştir.

İktisat vekili Kütahya çini mamulâtını tetkik ettikten sonra, yakın zamanda, Kütahyada bir porselen fabrikasının açılacağını, artık Kütahyada artistik kıymeti olan Çini değil, aynı zamanda tabak gibi ihtiyaç eşyasının da yapılacağını söylemiştir.

Madenî eşya ve galvanize sac fabrikalarının mahiyeti hakkında alâkadarlardan izahat almıştır. Vekil bey bu gibi müesseselerde çalışan amelenin pek az olduğuna işaret etmiştir.

Celâl bey, Bursa ipekli kumaş dairesini gezerken, ipek fabrikatörlerle hasbihal etmiştir. Fabrikatörler arasındaki rekabet mevzuu bahseldiği zaman, bu halin önüne geçilmesi için fabrikatörler arasında meslekî ahlakı riayet etmek lüzumunu kaydetmiştir.

Vekil bey, Akşam gazetesi pavyonunu gezmiştir. Burada müessesemizin matbaacılık kısmı tarafından tabedilen kitapları ve kâğıt dairesinin klişelerini uzun uzun tetkik etmiş, bir muharririmiz tarafından kendisine verilen izahatı alâka ile dinlemiştir.

Celâl bey, ilk defa gazeteler arasında Akşamın yerli mallar sergisine iştirakini takdir etmiş, gördüğü eserlerin nefasetinden dolayı müesseseyi tebrik etmiştir.

Sergi komitesi tarafından vekil bey şerefine sergi bahçesinde bir öğle ziyafeti verilmiştir. Bu ziyafette sergi komitesi azaları bazı fabrikatörler hazır bulunmuşlardır.

İbrahim Tali bey

Trakya umumî müfettişi İbrahim Tali bey, romatizmadan muztarip olduğundan şehrimize gelmiştir. Mumaileh tedavî edilmek için Bursaya gidecektir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Radyoya hâkimiyet

Eskiden, ihtilâl yapmak, hükümet devirmek isteyenler evvelâ hükümet reisinin oturduğu bina ile diğer devlet dairelerini işgal ederler, buralardan bütün memlekete hâkim olurlardı.

Şimdi, bir çok fen ve sanat kaideleri gibi ihtilâl tekniği de değişti.

Viyana'da ihtilâl yaparak Dol-füsü devirmek isteyen milliyetçiler her şeyden evvel radyo merkezini işgal etmeye uğraşmışlar, bir müddet mikrofona sahip olmuşlar, hattâ bir nutuk bile söylemeye başlamışlar, sonradan hükümet kuvvetleri gelip radyo merkezi önünde müthiş muharebeler olmuş...

Radyonun belli başlı müdafaa kalesi gibi ilk hücumu hedef olması, bu âletin milli müdafaa âdeti can alıcı nokta telâkki edilmesinden ileri geliyor.

Radyo merkezine sahip olan kuvvet, esaslı surette memlekete hâkim addediliyor ki Avusturya Nazileri her şeyden evvel bu noktayı ele geçirecek, ateş ortasında nutuk söylemek lüzumunu hissetmişler.

Bu hadîse, asrımızda radyonun, bir memleket efkârı üzerinde icra ettiği tesiri gösteriyor. Esasen bunun içindir ki büyük işler başarmaya çalışan yeni rejimler bu propaganda ve nüfuz vasıtasından pek çok istifade ediyorlar. Amerika reisicum-huru M. Roosevelt radyoda sık sık, hemen her gün halka hitap ettiği için memleketinde bu derece sevilmiştir. Almanyada Hitler, dahili, harici her hangi bir meselede sıkışınca mikrofonun önüne koşar. Her yerde halk kütüphaneleri, kendilerini idare eden insanların sık sık yüzünü görmekten, her gün kendilerinden fedakârlık ve mahrumiyet isteyen kuvvetli devlet ricalinin sesini duymaktan hoşlanırlar. Sesin, insan sesinin her vasıttan büyük kandırıcı, cazip bir kudreti vardır. Bu sesi büyüyen, çoklaştıran, uzaklara, köylünün kulübesine kadar götüren radyo, tipki, her vatandaşın ayrı ayrı ayağına kadar giderek, onunla dertleşmeğe tenezzül eden bir hükümet reisinin sihirli otoritesini tesis ediyor.

İşte bütün bu sebeplerle ki, memlekete sahip olmak isteyenler evvelâ radyo merkezine malik olmaya çalışıyorlar. Yarın, ihtimal ki beynelmilel tesirler, zehirli gazdan ve tayyareden ziyade, milli sınırlarda değil, hava tabakaları içinde gözle görünmez ses dalgalarının esrarengiz mücadelesinden çıkacaktır.

Akşamcı

Zavallı yavru

Bulgurlu civarında oturan Fazıl beyin torunu on yaşlarında Zuhâl isminde bir kız evvelki gün bahçede oynarken bitişik komşuları Makbule hanımın bahçesine geçmiştir.

Biraz sonra çocuğun ortada görünmediğini farkeden ailesi hemen bahçeye çıkıp etrafı araştırmışlar, fakat her iki bahçede de küçük Zuhâl bulamamışlardır. Bundan şüphelenen ev halkı bahçenin bir köşesindeki ağzı açık kuyuya baktıkları zaman Zuhâlin kuyunun dibinde suda çırpınmakta olduğunu görmüşlerdir. Derhal kuyuya bir adam indirilmiş ve küçük Zuhâl boğulmak üzere iken kurtarılmıştır.

ŞEHİR HABERLERİ

Terkos

İstanbulun en temiz suyu halini almış

Terkos suyu bir vakitler birçok mikroplar ve basillerle dolu idi. Terkos şirketi tesisatını devredeceği sırada suyun tasfiyesi için tedbirler almış, hükümet tarafından yapılan sıhhi muayene de mümkün olduğu kadar mikrop bulunmamasını temin etmişti.

Terkos su tesisatı belediye geçtikten sonra belediye bu tasfiye işine bir kat daha ehemmiyet vermiştir. Evvelâ her gece suya muntazaman (klor döşo) konulmaktadır. Bu itibarla Terkos muslukları ilk defa açılınca gelen su süt rengine yakın bulanık gelmektedir. Bu renk değişikliği klordan ileri gelmektedir.

Belediye, suyun membaından süzme havuzlarına ve süzme havuzundan abonelerin musluklarına kadar temiz gelmesi için her gün şehrin muhtelif noktalarından nümuneler alarak tahlil ettirmektedir. Bu tahlillerden maksat şebekede suyu bozacak bir arıza olup olmadığını anlamaktır.

Son günlerde şehrimizin maruf hekimlerinden bazıları da Terkos suyu üzerinde yaptıkları tetkikat neticesinde Terkos suyunun, şehir diğer sularından temiz olduğunu görmüşler ve bunu belediyeye bildirmişlerdir.

Çivi pahalı

Anlaşma yüzünden fiatler yükseldi

Bundan bir müddet evvel, inşaat malzemesi fiatlerinden bahsetmiştik, alâkadâr tacirlerden biri çivi fiatlerinin pahalılığından şikâyet etmektedir. Verilen malûmata göre, çivi fabrikaları arasında fiat birliği devam ediyor. Bunun neticesi olarak çivinin kilosu 15 buçuk kuruşa kadar satılmaktadır. Halbuki birlik teşekkül etmeden evvel, çivi 11 kuruşa kadar satılıyordu.

İstanbul maarif müdür muavinliği

Trabzon lisesi ve muallim mektebi müdürü Hamdi bey İstanbul maarif müdür muavinliğine tayin edilmiştir.

Yeni mektepler

Bu sene beş ilk mektep daha açılacak

Her sene ilk mekteplere büyük bir tahaccüm oluyor. Bu yüzden şehrimizdeki mekteplerin ihtiyaca tamamen kifayet etmediği görülmektedir.

Bunu nazarı dikkate alan maarif müdürlüğü bu sene yeniden dört beş mektep açmak istiyor. Fakat vilâyet bütçesinde yeni inşaat için ayrılmış tahsisat olmadığından, bu sene açılacak yeni mektepler için kira ile binalar tutulacaktır. Mektepler Kadıköy, Üsküdar ve Fatih Çarşamba'nın Haydar mahallesinde açılacaktır. Bunlara ait münasip binalar bulunmuş ve kira mukaveleleri yapılmak üzere daimi encümene bildirilmiştir.

Bu mekteplerden başka maarif müdürlüğü münasip bir yer bulunduğu takdirde Aksarayda da bir mektep açacaktır.

Şaban değil Paskal!

Beyannamesiz gazete çıkaranlar

Matbuat kanununa muhalif hareket, beyannamesiz gazete ve risale neşri ve gönderilmesi mecburi olan makamlara çıkardığı gazete ve risalelerden göndermek suçlarından maznun Şaim efendi ile kendisine ortaklık yapmaktan suçlu Saliha hanım, ve gene beyannamesiz gazete ve risale basmak suçlarından maznun matbaacı Sinan, Keteon ve Paskal bey ve efendiler muhakeme edilmek üzere üçüncü ceza mahkemesine verilmişlerdir.

Maznunların muhakemelerine başlanmış ve hüviyetlerinin tesbiti esnasında bunlardan Paskal efendinin evrakta ismi bulunamayarak yerine Şaban ismi yazıldığı görülmüştür.

Iddia makamının talebi üzerine işte bir hata olduğu anlaşıldığından iddianamenin yeniden tanzimi için evrakın müddeiumumiliğe iadesine karar verilerek muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Çanakale şehitliğini ziyaret

Çanakale şehitliğini ziyarete giden zevatı hamil olan Gülcemal vapuru dün akşam hareket etmiştir. Gülcemal, cumartesi sabahı İstanbul'a dönecektir.

İstanbulun plânı

Jüri heyeti neden henüz toplanamadı

Üç ecnebi şehircilik mütehasssının hazırladıkları raporları tetkik için seçilen jüri heyeti yakında toplanacaktır. Bazı gazeteler heyetin içtima daveti için hakkı huzur meselesinin halli lâzım geldiğini ve bunun için tahsisat beklendiğini yazıyorlardı.

Bizim yaptığımız tahkikata göre jüri heyetinin toplanması için böyle bir sebep mevcut değildir. Ancak, mütehasssınların raporları çok mühim esaslara temas ettiğinden jüri heyetine dahil olan âzanın bu raporları esaslı surette tetkik etmelerine zaman ve fırsat verilmek üzere içtimanın tarihi uzatılmaktadır.

İki otomobil kazası

Dün iki otomobil kazası olmuştur.

1 — Şoför Hasan'ın idaresindeki kamyon Aksarayda Millet caddesinden geçerken on bir yaşlarında Sofya isminde bir kıza çarparak muhtelif yerlerinden ağır surette yaralamıştır. Çocuk hastaneye kaldırılmıştır.

2 — Beşiktaşta şoför Nevzadın otomobili Onnik isminde birine çarparak ağır surette yaralamıştır.

Tramvay ücretleri

Bir komisyon toplanarak ücretleri tespit edecek

926 tarihli tramvay mukavelesinin feshi üzerine eski mukavele mucibince alınacak olan bilet ücretlerinin tespiti için tramvay şirketine bir mühlet verildiğini yazmıştık. Eski mukaveleye göre tramvay ücretlerini tayin edecek olan tarife komisyonu yakında toplanacaktır. Komisyonunda nafia komiserinden başka belediyenin de bir murahhası bulunacaktır. Belediye namına belediye fen müşaviri mühendis Hulki beyin bulunması tespit edilmiştir.

Üsküdar tramvay arabalarını muayene ve tesellüm etmek üzere Almanyaya giden Hulki beyin bu günlerde şehrimize dönmesi bekleniyor.

Sıcaklarla beraber, İstanbulda da karpuz ve kavun bolluğu başlamıştır. Hergün bir çok kayıklar, yelkenliler, Bandırman, Tekirdağ'dan ve civar iskelelerden mütemadiyen İstanbul'a, karpuz taşıyıp duruyorlar. Bu sene, karpuz ve kavun bol olacağı hakkındaki iddialara nazaran fiatler henüz düşmemiştir. Yumruk cesametinde karpuzlar, beş kuruştan aşağı satılmamaktadır. Bu pahalılığın sebebini bilmiyoruz. Temenni edelim ki, karpuz ve kavunun bolluğu nisbetinde fiatleri de düşsün ve bu sıcak mevsimde fakir halk, bu serinletici meyveden bol bol istifade edebilsin.

Bir çırpıda

İncisi mi dökülür?

Çocuğu gayet bol bir apartıman da oturuyorum. Benim gazeteci olduğumu işiten komşularım dün beni gördüler, yana yakıla bir dertlerinden bahsettiler:

— Beyoğlundaki umumî bahçeler yeni bir usul çıkardılar. Bir aydanberi bahçelere çocuk arabası sokmuyorlar. Halbuki çocukların araba ile en iyi gezdirilecek, hava alınacak yerleri bu bahçelerdir.

Şimdi çocuk dadıları da, çocuk sahipleri de çocuklarını bahçelerde araba ile gezdirmiyorlar...

Hakikaten gayet garip bir düşünce. Küçük çocuk arabalarının Beyoğlu umumî bahçelerine sokulmalarının sebebini bir türlü anlayamadım.

Çocuk, iyi havaya, güneşe, gölgeye muhtaçtır. Bahusus şimdi gerek Taksim ve gerek Tepebaşı bahçeleri belediyenin eline geçmiştir.

Belediyemiz bir çok yerlerde «çocuk bahçeleri» kurarak çocuğa verdiği ehemmiyeti filen göstermiştir. Şimdi niçin umumî bahçelere çocuk arabası sokulmuyor?

Çocuk arabasını bahçeye sokmamak şöyle dursun, hattâ çocuğunun arabasile gelen anneden bahçeye girmek için para bile almamalıdır.

Unutmamalıdır ki her tarafa astığımız vecizeler içinde «Türk çocuğu!.. İstikbal senindir» levhası da vardı.

Gazetelerde çıkan halk şikâyetlerinin belediyeler tarafından büyük bir alâka ile takip edileceğini işitiyoruz. Ümit ederiz ki belediyemiz bu meseleyi hemen halleder. Taksim bahçesi kimse tarafından işletilmiyor ve metruk bir halde duruyor. Tepebaşı ise gündüzleri tamamen boş gibidir.

Sanki bu iki bahçeye çocuk arabaları girerse buraların incisi mi dökülür?

Hikmet Feridun

Kaçak sigaralar

İki kaçakçı birer sene hapse mahkûm oldu

Osman ve Salâhi isimlerinde iki kişi Karadeniz sahilinde Midye kasabasından kömür yüklü bir kayıkla İstanbul'a gelmişlerdir.

Bunlar kayığı boşaltırlarken zabıta kendilerinden şüphelenmiş ve kayıkta araştırma yapmıştır. Bu araştırmada kayıktaki kömür çuvallarının arasında kaçak Bulgar sigaralarıyla bir çok esrar bulunmuştur. Esrarlar ve sigaralar müsadere edilmiş, Osman ve Salâhi ihtisas mahkemesine verilmişlerdir.

Dokuzuncu ihtisas mahkemesinde yapılan muhakeme neticesinde bu iki kaçakçının birer sene müddetle hapislerine ve ikişer yüz lira para cezası ödemelerine karar verilmiştir.

Ağızla şişirilmiş balonlar

Şehrimizin muhtelif semtlerinde üstü başı pis, sıhhi vaziyetleri şüpheli bir takım kimselemin çocuklara ağızlarıyla şişirilmiş balonlar sattıkları görülmektedir. Belediye bu sıhhi tehlikeyi nazarı dikkate alarak makine veyahut müvellidülhumuza ile şişirilmemiş balonların satılmasını menetmiştir.

İttihat ve Terakki tarihinde esrar perdesi

Yakup Cemil niçin ve nasıl öldürüldü

Muharriri: M. R.

Tahrik heyeti huzurunda Yakup Cemil bey tekrar istintak edilirken Talât bey de Enver paşayı ziyaret etmek ihtiyacını hissetti. Dahiliye nazırı, böyle bir anda kabinedeki arkadaşını görmekten çok faydalı neticeler elde edeceği ümidinde idi.

Bu ziyaretin yapıldığı dakikalarda Yakup Cemil bey de (taklidi hükümet) cürmünü eski arkadaşlarına teşmil edecek ifadelerde bulunuyordu. Kara Kemal beyin Yakup Cemil beyi gizlice ziyaret ettiğinden Enver paşa haberdar olmasaydı Talât bey, harbiye nazırını görmek, Enver paşa üzerinde müessir olacak söz söylemek ihtiyacını duymıyacaktı. Fakat şimdi vaziyet öyle değildi. Enver paşa, Mümtaz beyin haber vermesi üzerine artık bu gece ziyaretini anlamış ve Nafiz beyin de itirafı üzerine bunda hiç bir şüphesi kalmamıştı.

O halde Talât bey, her şeyden evvel Enver paşayı ziyaret ederek Mümtaz beyin sözlerindeki tekerikle izale etmeğe mecburdu. Bu suretle Enver paşa, Yakup Cemil beyin divanı harpteki yeni sözlerine yeniden inanmış olacak ve Kara Kemal beyin ziyaretini bir talimat vermek için değil, alelade mahiyette telâkki edecekti.

Talât bey bu ziyarete alelade bir mana verdirmek üzere Enver paşayı görür görmez, evvelâ günün mühim memleket işlerinden bahsetti. Ve sonra bir fırsat düşürerek sözünü divanı harbe ve Yakup Cemil bey meselesine intikal ettirdi.

Talât bey: "Eski dostların azizliklerini görüyorum!," diyor

Talât bey söz söylerken, bilhassa Enver paşanın son günlerde kendi haklarında beslediği şüpheleri kaldırmak ve aynı zamanda Kara Kemal beyin yaptığı telkinlerin müsbet netice verdiğinden emin olduğu için Yakup Cemil beyin divanı harpteki ifadelerine uygun söz söylemek suretile Enver paşanın kanaatlarını yeniden Yakup Cemil beyle arkadaşları aleyhine çevirmeğe çalışıyordu. Talât bey dedi ki:

— Şu Yakup Cemil meselesine lüzumundan fazla ehemmiyet vermeliyiz. Bu vaka, zannettiğimizden ziyade esaslı surette hazırlanmış, bizi mahvetmek için tertip edilmiş çok geniş bir suikast hareketidir! Yakup Cemil hepimiz biliriz. Yakubun bu işte kendi başına hareket edeceğine hiç aklım ermiyor. Benim yaptığım ve yaptığımı tahkikat ile anlıyorum ki işin içinde daha bazı eski dostlarımızın azizlikleri de vardır. Onlar hepimizi devirmek, bizi mahvedip öldürdükten sonra Cemal paşayı sadrazam yapmak istiyorlar..

Hattâ hatırlarsınız ya Yakup Cemil ile Hakkı vaktile de bu fikirde idiler. Bir aralık Cemal dahiliyeye getirmek istiyorlardı.. Fakat harbiyeye siz gelince, bu plân da o zaman suya düştü, Cemal vasıtasile dahiliyeye el uzatamadılar..

Cemal paşadan başka, yeni hükümete Mustafa Kemal paşa ile

Fethi beyin gelmesi de mevzuu bahistir.

Bu söylediklerime delâlet eden bir kaç misal de vardır: Mustafa Kemal paşa, Çanakkaleden buraya döndükten sonra buradan Sofyaya gitmiş, eski dostu Fethi beyde misafir kalmıştı. Hakkının da bu esnada Romanyadan dönerken Sofyaya uğradığını ve burada Mustafa Kemal paşa ile görüştüğünü haber aldım. Bana haber verenler, bu mülakatı pek manidar bulmuşlardı.

Bundan başka evvelce sakallı Tefriğin Nişantaşındaki evinde Mustafa Kemal paşa şerefine verdiği ziyafeti de unutmayınız! Ben o zaman, o geceki ziyafet hakkında sizin de nazarı dikkatinizi celbetmişim, hatırlıyorsunuz değil mi?

Ziyafete geçen mübahasenin bütün tafsilâtını öğrenmiş, Mustafa Kemal paşanın o gece bizi ne kadar acı bir lisanla ve şiddetle tenkit ettiğini işitmişim.

Mustafa Kemal paşa o gece memleketin umumî vaziyetini mevzuu bahsederek uzun tahliller yaptıktan sonra: «Enver bu orduyu idare edecek kabiliyet ve vaziyette değildir. Talât cahilin biridir, devlet siyasetini idare edemiyor; memleket bu feci hale geliyor; orduyu şuraya, buraya lüzumsuz yere sevk etmekle yıpratıyorlar.. Yarın bir vaka çıkacak; Almanlar, istedikleri gibi hareket edeceklerdir. Bu gidişle memleketin, ordunun idaresi büsbütün Almanların eline geçebilir. Bu takdirde devletin istiklâli mahv olur!» (*) tarzında sözler söylemişti.

(Devamı var)

(*) (Sabah) gazetesi eski muhabirlerinden sakallı Tefrik beyin; Anafartalardaki büyük zaferden sonra halin şükran ve minnettarlık hislerine tercüman olarak büyük kahraman Mustafa Kemal beyin şerefine Nişantaşındaki evinde verdiği ziyafetten yukarıda bahsetmiş ve bu ziyafetten sonra «İttihat ve Terakki» ricalinin nasıl kuşku landıklarını izah etmişim.

Tepebaşı belediye bahçesinde
Bu akşam saat 22 de

ADALAR REVUSU

14 tablo

Yazan: Ekrem Reşit
Besteleyen:
Cemal Reşit

BORSA

İstanbul 26 Temmuz 1934

(Akşam kapanış fiyatları)

Esham ve Tahvilât

İst. dahil	94,50	İş B. Hamiline	9,—
Kuponsuz 1933	—	Müessis	98
İstikrazı	95,—	T. C. Merkez	—
Unitürk I	28,60	Bankası	53,—
» II	27,80	Anadolu hisse	27,60
» III	27,80	Telefon	10,50
Müessis I	48,75	Terkos	19,—
» II	47,70	Çimento	11,40
» III	—	İttihat değir.	14,—
İş Bankası	9,—	Şark	0,90

Para (Çek fiyatları)

Paris	12,06	Sofya	66,30
Londra	634,50	Prağ	19,15
Nev York	79,50	Berlin	2,07,10
Milano	9,26,07	Madrid	5,82,18
Atina	83,50,50	Belgrat	84,80,75
Cenevre	2,43,85	Zloti	4,21,15
Brüksel	3,40	Pengo	3,98,50
Amsterdam	1,17,54	Bükreş	79,40,14
		Moskova	10,90,25

HEKİM ÖGÜTLERİ

Losalara gösterilecek ihtimamlar ve losalık humması

— 2 —

Losalık hummasından her sene sayısız kadınların ölmesi, eskilerin çok nazarı dikkatini celbetmiş, ve bunun sebebini bulmak için uzun seneler uğraşmalarını mucip olmuştur. Eskiden losalık hummasının iki sebepten ileri geldiği zannediliyordu: Birincisi, havada mevcut Miasmalardan; ikincisi, tegaddideki kusurlardan. Onun için eski hekimler losaları kalın perdeli karanlık odalara koyar; ve pencereleri açmaktan korkarlarmış! Keza doğuran kadınları aç bırakırlarmış!

Fakat meşhur Macar doktoru Semmelweisin, losalık hummasının mikroplardan ileri gelme intanı ve sarı bir hastalık olduğunu keşfettiğindenberi, bu tedavi tarzının ne kadar mantıksız olduğu meydana çıkmıştır. Zira: biz biliyoruz ki karanlık, havası değiştirilmemiş ve fazla ısıtılmış odalarda mikroplar daha iyi yaşar ve daha çok ürerler. Yine biliyoruz ki açlık neticesi mukavemeti azalan vücutta, mikroplar daha fazla tahribat yaparlar. Bu itibarla hava, ziya ve gıda gibi şeyler, istirahat ile temizliğin yanı sıra, asrî losalık hıfzıssıhhasının en mühim esaslarındandır.

Binaenaleyh kadın evde doğuracak ise, bu işe evin en büyük, en havadar ve en aydınlık odasını tahsis etmeli! Odadaki halıları, kadife veya bez koltukları, perdeleri hülâsa toz membaı olan bütün mobilya ve mefruşatı çıkarmalı. Odanın harareti 17-18 dereceyi geçmemeli. Odanın havası kış olsa, günde bir kaç defalar pencereleri açmak suretile yenilenmeli!

Tabii bu odayı havalandırma esnasında losayı iyi örtmek icap eder. Losanın yatağı her iki tarafından serbest kalmalı; ve doğrudan doğruya hava cereyanına maruz bulunmayacak mahalde durmalı.

Losanın yiyeceği yemekler: Başlangıçta hazmı kolay ve miktarı bol olmalı. Meselâ: Çorbalar, süt ve süttten yapılmış şeyler (yoğurt, muhallebi, sütlâç ve saire), taze ve körpe sebze, meyva ve kompostolar.. Eti hastaya ancak birinci defa tabiiden sonra vermeli.

Menedilecek şeyler: Kuru sebzeler (fasulya, nohut, mercimek, bezelye), taze çavdar ekmeği, fazla bakiye bırakan ve çok gaz yapan maddeler, yağlı ve baharlı yemeklerdir.

Losa bol meşrubat almalı: Süt, sütlü kahve, sütlü çay, şerbet (bilhassa losa şerbeti) ve saire. Bu sayede annenin sütü çoğalır. Fakat losaya bilhassa süt içmesi için ısrar etmek, doğru değildir. Zira vücut, her hangi mugaddi bir maddeden, yani sıra aldığı sulu şeylerle birlikte süt imal eder. Binaenaleyh halk arasında mevcut, anne sütünü çoğaltmak, yalnız süt içmekle mümkündür, telâkkisi yanlıştır.

Losaya alkollü içkiler vermek muzirdir.

Losalıkta barsaklar muvakkat ataletle düçar olduğundan, defa tabii bir kaç gün kendiliğinden vukua gelmiyebilir. Eğer 36-48 saat zarfında defa tabii olmazsa, kadına biraz hintyağı vermek şayanı tavsiyedir. Losalıkta tenkiye yapmak, hususile ferç yırtılmış ise, az

çok tehlikeli olduğundan, bundan sarfinazar etmek daha doğrudur.

Kadın doğurur doğurmaz, hariçten tenasül yollarına mikropların girmesini menetmek ve içeriden harice akan seyelanı zaptetmek için, fercin önüne takım edilmiş gaz bezleri koymak, kadının karnını geniş bir sargı ile sıkıca sarmak, çok muvafık ve pek lüzumludur.

Kirlenen gaz bezlerini odada, veya ötede beride bırakmak, doğru olmadığı gibi, bunları yıkayıp tekrar kullanmak ta doğru değildir. Bu gibi kirli gaz bezlerini, doğrudan doğruya yakmalıdır.

Her yatan hasta gibi losanın da ellerini, yüzünü ve vücudunun üst kısmını günde bir kaç defalar yıkamalı ve silmeli; losa odasını gayet temiz tutmalıdır.

Çocuğunu emzirmek her anne için mukaddes bir vazifedir. Annenin bu vazifeyi kusursuz ve arızasız bir surette yapabilmesi için, memelerinin hasta olmaması ve bunun için de çok temiz tutulması icap eder.

Çocuğa her defasında meme vermeden evvel, annenin ve losaya bakanın ellerini yıkaması şarttır! Meme başını katiyen parmaklarla tutup çocuğa vermemeli, bütün memeyi kaldırmak suretile, çocuğun ağzına meme başını sokmalıdır. Her meme vermeden evvel ve sonra, meme başını sabunlu sularla yıkamak, ispirto veya kolonya ile temizlemek ve her iki meme zamanı arasında, meme başına biraz krem veya pamuk sürerek yumuşak kalmasını temin etmek, ve üstünü mikropsuz bir gaz bezile örtmek şayanı tavsiyedir.

Yukarıda losanın yatakta kalması ve istirahat etmesi icap ettiğini söylemişim. Doğuran kadın sekizinci gündün evvel yataktan kalkmamalı; ve yazın üçüncü, kışın dördüncü, hattâ beşinci haftadan evvel, sokağa çıkmamalıdır.

Maamafih losa yatağında istirahat ederken, ağır hastalar gibi büsbütün hareketsiz kalmamalı, ve ikinci veya üçüncü gündün itibaren ufak tefek hareketler yapmalıdır. Meselâ kadının biraz sağa, sola dönüp çocuğunu emzirmesi, ve bacaklarını toplayıp uzatması muvafıktır. Bu suretle vücudun muhtelif adaleleri kuvvet kazanmış olur. Hattâ İsviçrede losalara yatak içinde jimnastik yaptırıyorlar. Ayağa kalkmadan evvel, losanın yatakta oturup ayaklarını sarkıtması, ve bu sayede dimağ ve vücudun yeni kan tevzi ve taksimine alışması icap eder.

Losa ilk ayağa kalktığı gün, yarım saat kadar bir koltukta istirahat etmelidir. Onu takip eden günlerde ayakta durma, yürüme ve oturma müddetini tedricen çoğaltmak muvafıktır.

Losa, altı haftadan evvel banyo yapmamalıdır. Bu esnada kendisini bir defa doktora muayene ettirmesi çok iyi olur.

Şimdiye kadar verdiğim izahat ile, losalık hıfzıssıhhasının ana hatlarını, kısaca anlatmış oldum Lâkin doğurmuş bir kadında görülecek her hangi bir gayri tabiiyet, ihmal edilmemeli, hemen kadın hekimine müracaat etmelidir.

Losalarda görülen gayri tabiiyetler, vücut hararetinin yükselmesi ve nabızın çoğalması suretin-

KITAPLAR ARASINDA

Kanthiye göre sosyalizm

Sabiha Zekeriya hanım tarafından sosyalizm âlimlerinden Kanthinin Sosyalizm eseri lisanımıza çevrilmiştir. K. Kanthi ikinci enternasyonalın en büyük nazariyecilerinden biridir. Lenin bütün eserlerinde emperyalizmin tarifleri, ve cihan ihtilâli telâkkilerinde bu sosyal demokrat nazariyecisine hücumlar yapmıştır.

Lisanımızda, bu bahislere dair yazılan makalelere ve tetkiklere Kavsnkinin nazariyelerine ve Lenin ile münasebetlerine çok temas edilmiştir. Bu itibarla türkçeye, Kavsnkinin en mühim bir eserini çevirmek bir ihtiyaç haline gelmişti. Sabiha Zekeriya hanım dün ve yarın kütüphanesi neşriyatı arasında, kitabın aslını İngilizceden, lisanımıza çevirmekle büyük bir hizmet ifa etmiştir.

Bu eser hakkında bir fikir vermek için, içindeki bazı bahislerin isimlerini aşağıya yazıyoruz:

Çıraklıktan ameleliğe, ücretler, Amele ailesinin bozulmuşu, İctimai ıslahat, İctimai inkılâp, Şahsi mülkiyet, Müşterek mülkiyet, Sosyalist istihsalı, Devletin İktisadi maması, Sınıf kavgası, Amele kanunları, Hayır işleri, Siyasî mücadeleler, Amele fırkası, Amele birlikleri, Serseri işçiler, Amele arasındaki mücadelenin ameleye tesiri..

Emperyalizmin tarifi etrafında

Kerim Sadi bey, Şevket Süreyya beyin emperyalizm telâkkisine karşı bir kitap neşretmiştir. «Şevket Süreyyanın hataları» ismi altında çıkan bu kitapta, Leninin «Emperyalizm, Kapitalizmin son merhalesi» ismindeki kitabının hülasası bulunmaktadır.

Aynı kitapta, Leninin, sosyal demokrat âlimi Kavskiye yaptığı hücumlara da tesadüf edilmektedir. Kerim Sadi bey, Leninin bu kitabını muvaffakiyetle türkçeye çevirmiştir.

Yunanistanda işsizlik

Atina, 26 (Hususî) — Burada işsizlerin adedi gündün güne çoğalmaktadır. Gazeteler, işsizlerin adedinin gündün güne çoğaldığını yazarak hükümetin dikkat nazarını çekmekte ve tetbir alınmasını istemektedirler.

de meydana çıkar. Onun için her losanın sabah ve akşam derecesini almak, ve hararet yükseldiği takdirde hekimi çağırarak icap eder.

Eskilerin ve hattâ zamanımızın bazı kimseleri tarafından iddia edilen süt humması mevcut değildir. Annenin memesinde ne kadar fazla süt olursa olsun, memede hastalık olmadıkça, hararetin yükselmesini mucip olmaz. Bu itibarla her hararet yükselmesi hastalığa delâlet eder ve belki de akibeti vahim olan losalık hummasının başlangıcı olabilir. O losalık humması ki bir çok genç, zinde, ve pürsihhat kadınları, en mukaddes vazifeleri - anne olmak vazifesi - esnasında ölüme sürükler.

Losalık tabii ve fizyolojik bir haldir. Bir hastalık değildir. Binaenaleyh herkese ve biz hekimlere düşen borç, losayı tedavi etmek değil, tedavisi gayri kabil olan losalık hummasından bütün kadınlarımızı korumaktır.

Dr. Ahmet Asım

GÜNÜN HABERLERİ

Buğday fiyatları yükseliyor

Son günlerde ihracat artmıştır

Son günlerde buğday fiyatlarında yükselme istidadi görülmektedir. Evvelki gün borsa yumuşak buğday fiyatları 5 kuruş 30 paraya çıkmıştır. Fiyatları artmasına sebep ihracat vaziyetinin daha iyi bir devreye girmesidir. Ticaret borsası tarafından yapılan bir hesaba göre 1 ağustos 933 ten geçen haftaya kadar, İstanbul limanından 11 bin 922 ton buğday ihraç edilmiştir. 932 ağustosundan 933 temmuzuna kadar yapılan ihracat 540 tondur. aldığımız malumata göre ziraat bankası da köylüden satın aldığı buğdayı ihraç etmektedir. ihracat işini bir mukavele ile büyük bir müesseseye vermiştir.

İtalya kereste gümrük resmini arttırdı

İtalyan hükümeti yeni bir kararname neşrederek kereste gümrük resmini arttırmıştır. Türk ofise gelen malumata göre dört köşe kesilmiş kestane kerestelerinin beher tonundan on iki liralık alınacaktır. Evvelce 10 liralık alınırdı. Diğer cins kerestelerin beher yüz kilosundan 9 liralık alınacaktır. Halbuki evvelce yüz kilosunda 10 liralık alınıyordu.

Zeytin mahsulü

Bu sene 115 bin tonu bulacak

Türkoğis ihracat maddelerimizin istihsal vaziyeti hakkında tetkikat yapılmaktadır. Bu tetkikat neticesinde mahsul miktarları alâkadarlara ilân edilecektir.

Zeytin hakkında yapılan bir tahmin raporunda şu malumat verilmektedir:

— Bu sene mahsulün bereketli olacağı ve belkide 115 bin tonu bulacağı ümit edilmektedir. Bilhassa Girit, Eğriboz, Sisam adaları ile Kalamata mahsulünün bereketli olacağı kuvvetli tahmin edilmektedir. Maamafih Girit, Midillide zeytinlerde hastalıklar görülmektedir.

Kayıp reçeli içinde esrar

Hüseyin isminde birisi tevkifhanede İsmail Hakkı efendi isminde bir mevkufa verilmek üzere bir kavanoz kayısı reçeli götürmüş, gardiyan reçeli muayene edince içinde yuvarlatılarak kayısı şekline sokulmuş esrar parçaları bulunduğunu görmüştür.

Tevkifhane müdürlüğü reçeli getiren Hüseyini yakalayıp ihtisas mahkemesine teslim etmiştir.

Üsküdar tramvay şirketinin vagonları

Üsküdar tramvay şirketinin yeni hatlar için Almanyadan yeni vagonlar sipariş ettiğini yazmıştık. Bu vagonların ilk partisini teşkil eden sekiz araba ağustosun ilk haftasında şehrimize gelecektir.

Diğer arabalar da hattın inşaatı bitinceye kadar kâmil geleceklerdir.

Korfo adası intihabı

Atina 27 (Hususi) — Korfo adasında münhal bir mebusluk için yapılan intihapta hükümet namzedi M. Teotokis kazanmıştır.

Deniz teslihatı konferansı

Konferansta siyasî meseleler müzakere edilmeyecek mi?

Londra 26 (A.A.) — Bir Japon membaından tereshüh eden rivayetlere göre İngiltere, Amerika ve Japonya'nın 1935 senesi konferansında siyasî mahiyette meseleleri müzakere etmemeyi taahhüt ettirmiş olduklarına dair olan haber, Londra siyasî mahafilinde bir çok siyasî tefsirlere yol açmıştır.

Hükümet ile sıkı temasta bulunmakta olan mahafilde hiç şüphesiz konferanstan siyasî meseleler çıkarıldığı takdirde müzakerelerin muvaffakiyetle neticelenmesi ihtimalinin fevkalâde artacağı mütaleası serdedilmekte ve fakat bu nokta hakkında resmen hiç bir itilâf yapılmamış olduğu temin olunmaktadır.

Bir kaç gün evvel Sir John Simonun Avam kamarasında söylediği gibi burada konferans ruzamesine dahil meselelerin siyasî cephelerine temas edilmemesi taraftarlığı vardır.

Fakat bazı meselelerin ve meselâ devletlerin Çindeki vaziyetleri, Singapur üssübahrîsi meselelerine temasın önüne geçmenin müşkül olduğu söylenmektedir.

Şark misakı

M. Litvinof, İskandinavya hükümetlerini davet etmemiş

Paris 26 (A.A.) — Tas ajansı, M. Litvinofun İskandinavya memleketlerini şark misakına iştirake davete karar vermiş olduğu haberini tektip etmektedir. M. Litvinof, kimseye böyle bir teklifte bulunmadığı gibi böyle bir teklifi hiç kimse ile görüşmüş değildir. Hattâ mumaileyh muntakavî şark misakını İskandinavya memleketlerinin de kabul etmesini düşünmemiştir.

Belçikada hava manevraları

Bruxelles 26 (A.A.) — Hava hücumlarına karşı müdafaa manevralarının 5 Eylül ilâ 7 Eylülde yapılması takarrür etmiştir. Bu manevralar, on dokuz komün ile Bruxelles'te yapılacaktır.

Hamburg belediye reisi

Sarrebruck 26 (A.A.) — Hakkında inzibatî tahkikat açılmış olan Hamburg belediye reisi iştiçvaptan sonra serbest bırakılmıştır.

Altın hırsız bir ermeni

Kahire 26 (A.A.) — 25 kilogram altın çalmış olan Ermeni, tam itiraflarda bulunmuştur. Hırsızın ifadesine göre diğer bir takım kimseler de bu işte methaldardır.

Bulgar komitecileri faaliyettedir

Atina 27 (Hususi) — Bulgar komitecilerinin Yunan toprağına girmek için yaptıkları mükerrer teşebbüsler burada endişe uyardırmaktadır. Bulgar hükümeti, artık komiteci kalmadığını iddia ettiği halde bu teşebbüsler bayretî mucip olmaktadır.

GÜNÜN MESELELERİ

Almanya - İtalya

Bir zamanlar Almanya ile İtalyanın arası çok iyi idi. İki hükümet daima birlikte hareket ediyorlardı. Venedikte Alman ve İtalyan başvekilleri arasında vuku bulan mülâkattan sonra işler değişti. Mülâkat, münasebatı kuvvetlendirecek yerde aksi tesir yaptı. Bir rivayete göre bunun sebebi, M. Mussolininin, M. Hitlerin fikrini garip bulması ve temasın iyi bir tesir bırakmaması imiş.

Maamafih asıl soğukluk şark misakından sonra başladı. İtalyanın bu misakı kabul etmesi Almanyada şiddetli bir infial uyandırdı. Alman gazeteleri İtalyanın iki yüzlü bir siyaset takip ettiğinden bahisle şiddetli makaleler yazıyorlar.

Giornal d'Italia gazetesi bu makalelere cevap vermektedir. İtalyan gazetesi diyor ki:

«Alman matbuatı, bugünlerde İtalyanın siyasetini tenkit ile şark misakı hakkında gösterilen temayülden dolayı İtalya devletini iki yüzlülükle itham ediyorlar.

Biz bu mesele hakkında uzun uzadıya neşriyatta bulunduk. Hakikati söylemek lâzım gelirse bizim siyasetimizde bir değişiklik olmamıştır. Bununla beraber şark misakı prensiplerinde bazı tadilat vuku bulunduğunu söyledik. Bu prensipleri doğru bulduk ve tasvip ettik.

Fransa hükümeti, ilk projede ancak Sovyet Rusyanın lehine olmak üzere misaka giriyordu. Ve Sovyet Rusya da aynı suretle taahhüde girişiyordu. Yani şark misakında Sovyet Rusya ile Fransa arasında müteakıl kefalet hâsıl oluyordu.

Son proje Lokarno misakının prensiplerinden ayrılmamaktadır. Fransa hükümeti, Sovyet Rusya ile Almanyaya karşı aynı taahhütlerde bulunmaktadırlar. Lokarno misakında da Sovyet Rusya hükümeti gerek Fransaya ve gerekse Almanyaya karşı kefil olmaktadır.

Şu halde biz hangi hak ile bu son projeyi reddederiz? Projenin, Almanyanın lehine olduğunu da söyleyebiliriz. Emniyet meselesi bu suretle halledildiği için, silâhsızlanma meselesinin de kolaylık ile hallolunacağını ümit ederiz ve İtalya hükümeti bu hedef üzerinde yürümektedir.

Fransanın yeni projesi, halisane ve sadıkane bir surette tatbik olunursa bu, bir kaç cihetten, gerek İtalyanın ve gerek Almanyanın prensiplerine uygun gelecektir. Bu suretle Avrupanın hiç bir inkısamına uğramayacağına şüphe kalmıyacaktır.»

Bu cevap Almanları tatmin edecek mi? Bunu ahval gösterecektir.

CIHAN İKTİSADİYATI

Cihan buğday itilâfı bozuldu - Almanya ithalâtı azalttı - Tiryste limanı

Geçen sene Londrada toplanan cihan iktisat konferansının yegâne neticesi bulunan buğday itilâfı haziranın yedisindenberi Arjantin tarafından itilâfnamedeki muayyen miktarın haricinde yapılan ihracat ile el altından ihlâl edilmişti. Şimdi Arjantin hükümeti bütün stokların ihracına karar vermekle itilâfnameyi resmen bozmuştur. İtilâfnamede Arjantine ihraç için 110,000,000 buşel (İngiliz kilesi) tayin edilmişti. Lâkin Arjantin hükümeti kendi memleketinde mahsulün bereketli olduğunu ve diğer müstahsil memleketlerde mahsulün az olduğunu ileri sürerek fazla ihracat yapmak için müsaade istemişti. Bu müsaade verilmediğinden Arjantin bilfiil itilâfnameyi bozmuştur. Maahaza mukavelelerin ihlâl edilmesine karşı müstahsil memleketler ve bilhassa Amerika ile Kanada hasmane bir vaziyet almışlardır. Bunun için buğday işleri istişare bürosu yeni bir itilâfname akti için ağustosta içtimaa davet olunmuştur. Bu içtimada buğday ihracatı yeni esaslar üzerine ve İngiltere gibi müstehtlik memleketlerin iştiraki ile yeniden tanzim olunacaktır. Arjantin hükümeti mevcut stokların kâmilan ihracına müsaade etmekle yeni konferanstaki pazarlıkta kendisi için sağlam ve kuvvetli bir mevki temin etmek istemiştir.

Almanya ithalâtı azaltıyor

Almanya hükümetinin döviz azlığından ithalâtı son derecede tahdit etmeğe karar vermesi cihan iktisadiyatı için yeni bir darbe teşkil ediyor. Buhran ham maddelere talebin azalmasından ve fiyatlarının düşmesinden ileri gelmişti. Şimdi Almanya yeni tahdidat ile cihan ham madde sarfiyatının azalmasına ve fiyatların ihtimal bir kat daha düşmesine sebep olacaktır.

Bir taraftan mesai saatleri azaltılmıştır. Ezcümle Almanya pamuk ithalâtını azaltmış olduğundan mensucat ve iplik fabrikaları amelesinin haftalık mesai saatleri otuz altı saate indirilmiştir. Mevcut ham maddelerin idaresi için yeni mensucat fabrikalarının kurulması ve mevcutlarının tevsi edilmesi şimdilik menedilmiştir.

Fiyatların yükselmemesi ve ihtikâr yapılmaması için şiddetli tedbirler alınmıştır. Maden imalatı sanayiinin dahi aynı sebepten tahdit edildiği anlaşılıyor. Bu maksatla bu fabrikaların amelesine uzun müddet tatil verilmektedir. Kauçuk ithalâtı da tahdit edilmiştir. Kauçuk almak vesika usulüne tabi tutulmuştur. Velhasıl bu tedbirler ile Almanya, cihan iktisadiyatında yeni bir boşluk açmaktadır.

Tiryste limanı

Avusturyanın, Tiryste limanını serbest transit yeri olarak kullanması için İtalya ile yaptığı itilâfnamenin tatbikine ait nizamname neşredilmiştir. Nizamname, serbest liman mahallini münhasıran İtalyan ve Avusturya seyrisefain ve ticaret erbabına tahsis etmiştir. Tiryesteye Avusturya için getirilecek ve harice gönderilmek üzere Avusturyadan Tiryesteye gelecek mallar münhasıran İtalyan ve Avusturya bayrağı altındaki ge-

miler tarafından naklolunabilecektir.

Avusturya hususî surette kararlaştırılacak bir ücretle Tiryestede antrepoları ve meydanları ve rıhtımları kullanacaktır. İleride Avusturya hükümeti Tiryestede bir gümrük dairesi bina ettirecektir.

Lehistanın ticareti

Avrupanın en mühim iktisadî sahalarından biri halini alan Lehistanın haricî ticareti ilerilemektedir. 1933 senesinin ilk altı ayında Lehistan 435 milyon zloti yani 17 milyon sterlinlik ihracat yaptığı halde bu senenin ilk altı ayında 472 milyon zloti yani 18 milyon sterlinlik ihracat yapmıştır. İthalât 377 zlotiden 293 milyon zlotiye çıkmıştır.

Tardieunün hücumları ve borsalar

Fransada millî kabinede sağ fırkaların başlıca mümessili sabık başvekil Tardieunün Stavisky meselesinden dolayı yaptığı hücum borsalara pek fena tesir etmiştir. Rantlar ve diğer hükümet eshamı birdenbire düşmüştür. Bu sukut alelûmum Fransız esham ve tahvilâtını sürüklemiştir. Bilâkis cenabi eshamı ve paraları Paris borsasında yükselmiştir. Borsalar Fransadaki millî hükümetin sağlam bulunmasına büyük bir ehemmiyet veriyordu. Bu hükümetin sarsılır gibi görünmesi hemen borsalara tesir etmiştir.

Yüzde üç faizli rantlar 77,30 franktan 75 franga ve yüzde dört buçuk faizli tahvilât 90 franktan 88,90 franga düşmüştür.

Bir taraftan da Fransanın haricî ticareti gerilemektedir. 1933 senesinin ilk altı ayında Fransanın ithalâtı 15 milyar 108 milyon frank iken bu senenin ilk altı ayında 12 milyar 614 milyona düşmüştür. ihracat dahi 8 milyar 965 milyon franktan 8 milyar 799 milyon franga düşmüştür.

Yunan ticareti bahriyesi

Yunan ticareti bahriyesinin günden güne tevessü etmesi İngiliz seyrisefain mahafilini telâza düşürmüştür. İngiltereye getirilen eşyanın mühim bir kısmının Yunan bayrağı altındaki gemiler ile nakledilmesi İngiliz ticareti bahriyesini müteessir etmiştir. Arjantin buğdaylarını nakil için bir hafta zarfında 31 vapur isticar edilmiştir. Çoğu İngiltereye gelecek olan bu vapurdan on sekizi Yunan ve yedisi İngiliz bayrağı altındadır.

Suriyede buhran

Suriyede devam etmekte olan iktisadî buhran yerli tüccardan bir çoğunun Filistine ve bahusus Hayfa limanına işlerini nakletmeğe sebep olmuştur. Suriyedeki fabrikatörler dahi fabrikalarını Filistine nakle hazırlanıyorlar.

Kıymetli bir eşek

Amerikada bir eşek sergisi açılmıştır. Sergide resmini koyduğumuz eşek birinci gelmiştir. Bu eşeğin fiati bizim paramızla 4000 liradır.

AKŞAM KİTAPHANESİ
NEŞRİYATI

Kadıköyünde
NET

Kirtasiye mağazasında
satılmaktadır.

Kadıköy, Altıyol No. 1
Tel. 60523

ISTANBUL HAYATI

Sergi ve reklâm

Yerli mallar seçisinde her yıldan fazla reklâma ehemmiyet verilmiştir. Galatasaray binasının ortasına konulan büyük bir «ses büyütücü» alet mütemadiyen işliyor. Bu aletle yerli mallara daire şiirler, hikâyeler, monoloğlar okunmaktadır.

Muhtelif firmalar sergide okunmak üzere 200 manzume, 58 hikâye, 60 monoloğ hazırlamışlardır.

Bu itibarla bazı şairlerle hikâye ve monoloğ yazarlar yerli mallar sergisinden pek istifade etmişlerdir.

Ticaret firmaları hergün sergide okunmak üzere yeni bir takım şiirler, hikâyeler, monoloğlar hazırlattıkları için şairler, hikâye ve monoloğ yazarlar harıl harıl çalışmaktadırlar.

Bu hikâyelerin içinde hakikaten insanı çok oyalayanlar vardır. Meselâ ses büyütücü alet:

— Allo.. Allo.. Şimdi size heyecanlı bir havadis vereceğiz. Bir saat evvel Galata kulesinin en tepesinden baş aşağı bir adam yuvarlanmıştır. Bu zat tepesi aşağı taşların üstüne düştüğü halde kendisine hiç bir şey olmamıştır. Çünkü kazazedenin başında yerli malı... bir şapka vardı. Baş aşağı taşların üstüne düştüğü zaman bu şapkanın sağlamlığı sayesinde kendisine bir şey olmamış, yalnız şapka biraz zedelenmiştir. Bu şapka son derece dayanıklıdır. Tavsiye ederiz.»

Monoloğlar arasında da gayet tuhaf olanlar var. Meselâ iki genç kız ses büyütücü aletin önünde konuşuyorlar.

— Canım. Ne tarihli kızmış bu... Necip onun nesini sevdi ki..

— Bil bakalım..
— Zengin değil..
— Evet.. Değil..
— Güzel değil..
— Değil...

— Son günlerde çıkan sex apeli denilen şeyden eser yok..

— Evet.. Yok..

— Peki öyle ise..

— Cildinin güzelliği kâfi değil mi?.. O «...» kremlerini kullanıyor. Nasıl koca bulmaz ki...

Bunların içinde tiyatro tarzında yazılmış muhtelif eşhas tarafından söylenen monoloğlar da çoktur.

Bu hikâye, fıkra, monoloğlar İstanbul Cumhuriyet gençler mahfeli temsil şubesi tarafından söylenilecektir.

Şehir tiyatrosu sanatçılarında Muammer bey de sergi için bir monoloğ söyleyecektir.

Arpa fiyatları yükseliyor

Arpa fiyatları yükselmektedir. Ticaret borsası kayıtlarına göre arpa fiyatları 2 kuruş 75 santime kadar çıkmıştır. Alınan haberlere göre Mersinden Suriyeye, Filistîne ve Yunan adalarına mühim miktarda arpa gönderilmektedir.

Falk Sabri

HAYVANLAR ALEMİ

Büyük kitada 280 sahife - 350 resim
4 renkli lâvha - 8 metin harici tablo

Bu meraklı, eğlenceli kitabı okudunuz mu?

Fiyatı: Heryerde 150 kuruştur. Taşra için posta ücreti alınmaz.

Tevzi ve satış merkezi yalnız: AKŞAM KİTAPHANESİ

121, Ankara caddesi, İstanbul
Para yerine posta pulu da gönderilirsiniz.

Memleket haberleri

Samsunda Gazi kütüphanesi

Kütüphaneye rağbet çoktur, bir senede 44236 okuyucu girdi

Samsun 22 (Samsun ve havalisi muhabirimizden) — Adının büyüklüğü kadar memleketinde bilgi ihtiyacını tatmine çalışan Gazi kütüphanesine rağbet pek fazladır.

Yalnız geçen ay içinde (4154) okuyucunun kitap karıştırdığını söylersem bu irfan müessesesi hakkında

esaslı bir fikir vermiş olurum.. Son bir istatistiğe göre geçen senenin haziranından bu senenin haziranına kadar kütüphaneye (2064) ü kadın olmak üzere (44,236) okuyucu girmiştir. Bu okuyucularla okudukları eserlerin nispeti şudur:

Okuyucu
6878 Türkçe ve edebiyat
3910 Tarih, coğrafya, yurt bilgisi.
1453 Riyazî ilimler.
2743 Tabii ilimler (fizik, kimya dahil).
1478 Felsefe, içtimaiyat, ruhiyat, terbiye.
1009 Tıbbî ve sıhhi eserler.
1873 Ziraat, ticaret, iktisat.
2149 Hukuk ve kanunlar
709 Bedii eserler.
7763 Roman ve hikâye.

Samsunda Gazi kütüphanesinden bir köşe

10870 Siyasi, içtimai gazete ve mecmualar.

3404 Diğer muhtelif eserler.

Gazi kütüphanesinde bugün mevcut olan eserlerin sayısı da beş bini bulmuştur. Bunların içinde: Türkçe, arapça, farsça, Fransızca, İngilizce, Almanca çok değerli eserler bulunduğu gibi, bir çok ta el yazılı kıymetli kitaplar vardır.

Kütüphane muntazam ve temiz konforlu içiçe üç salondan ibarettir. Methalden itibaren birinci salon gazete ve mecmua okuyucularına, ikinci ve büyük salon umumî mütealeaya, nihayetdeki salon da kitaplara tahsis edilmiştir. Burada kitaplar, Nev York, Londra, Paris, Moskova, Brüksel gibi büyük irfan merkezlerindeki kütüphanecilik mekteplerinin tedrisatı

dairelerinde ve taksimi aşırı üzerine tasnif edilmiştir.

Okuyucular, istedikleri eserleri salonda okumak şartıyla ve sarıh adresli bir talep pusulasıyla alırlar. Daima okuyucuların da birer numarası vardır. Bu numaralar hususî bir deftere kaydedilen isimlerin yanındaki sıra numaralarıdır.

Gazi caddesinin en güzel bir

yerinde bulunmak gibi bir hususiyeti ve Gazi konağının altını işgal etmek gibi şerefli bir vaziyeti olan bu bilgi ocağı, sabahın saat 9 undan gecenin saat 21 ine kadar açıktır.

Kütüphanenin müdürü mualim Şefik bey namında binbaşılıktan mütekaat bir zattır. Şefik bey aynı zamanda buraya devam eden talebelere parasız müzakerecilik yapar ve gençlere de lisan öğretir.

Bütün masrafları hususî idarece verilen kütüphanenin yalnız elektrigini belediye temin etmektedir.

İçindeki intizam ve nezafet kadar kütüphanenin dışı da her gün muntazam sulanmak ve süpürülmek suretile daimî bir temizlik ve güzellik içinde bulunmaktadır. Z. o. F.

Azılı fareler

Trabzonda fareler, insanlardan yılmıyor ve sokaklarda geziyor

Trabzon 21 — Şehrimizde Mumhane önünde sebze pazarında ve şehrin bütün sokaklarında, caddelerinde, evlerinde, fırınlarında, dükkânlarda dolayan, insanlardan korkmayan, kedilerle beraber gezen fareler görülmektedir.

Belediye bunları imha için bir fare başına yüz para vereceğini ilân etmiş ise de bunun da bir faydası görülmemiştir. Vebanın en birinci nakil vasıtası olan bu muzır mahlûklardan şehrimizin kurtarılması için daha başka çareler aranması lâzımdır.

Belediyeler bankası

Çeşme, Bergama, Dikili, Menemen, Seferihisar, Urla, Tire, Torbalı kazaları Seydiköy, Bornova ve Buca nahiyeleri belediyeler bankasına olan yüzde beş iştirak hisselerini belediyeler bankasına göndermişlerdir.

İzmirde inkilâp dersleri

İzmir mebusu Mahmut Esat beyefendi, 17 Ağustos cuma gününden itibaren, İstanbul ve Ankara inkilâp kürsülerinde tedris ettiği inkilâp derslerini İzmir halkevi salonlarında tekrarlayacaktır. Bu dersler yirmi gün devam edecektir.

Pamuk, hububat

Çukurovada bu sene mahsul çok bereketlidir

Çukurovada bu sene pamuk mahsulü vaktinde yağın yağmurlar ve iyi bakım neticesi çok bereketlidir. Adana tahmin bürosunun neşrettiği rapora göre Çukurova pamuk rekoltesi aşağı yukarı bu sene şu neticeyi vermektedir:

Adana merkez mntakası 67,131, Karaisalı mntakası 18,225, Ceyhan, Osmaniye, Dört Yol mntakası 21,340, Mersin Tarsus mntakası 46,400 ki'yekûnen 153,096 balya ve ekim sahası ise 159,687 hektardır.

Yine tahmin bürosunun raporuna göre hububat rekoltesi de Çukurova mntakasında çok iyi netice vermiştir. Bu sene 9742 hektar araziye hububat ekilmiş ve 53,400 ton mahsul elde edilmiştir. Bunun 19,500 tonu ihracı kabil olmaktadır.

Geçen senenin aynı ayındaki tahmin raporunda pamuk rekoltesi Seyhan vilâyetinde 52,766, İçel mntakasında da 14,112 balya gösterilmiştir ki bu sene 92,809 balya bir tezayüt arz etmektedir. Aşağı yukarı hububat rekoltesi de aynıdır.

Erzurumun imarı

Valinin riyasetinde bir komisyon toplandı

Erzurum 19 — Erzurumun imarı için teşekkül eden komisyon vali beyin reisliğinde toplanmıştır. Toplantıda 940 senesine kadar yapılacak imar işleri tesbit edilmiştir. İlk olarak yapılacak işler arasında şehrin planı Cumhuriyet meydanının tanzimi, Gazi Hz. nin müşür üniforması yapılacak heykellerinin rekzi ve İlica ve Hasankale kaplıca sularının tahlili ve bir mezbaa yapılması vardır.

Kısrak ithaline müsaade

Aydın incir müstahsilleri kooperatifi ittifakı namına Macaristandan memleketimize 30 kısrak ithal edilmesi için İktisat vekâletince müsaade edilmiştir. Bu kısraklar Nonyüs ırkındandır.

Çine kazasında zeriya

Çine merkez kazasının 934 senesi yazlık zeriya miktarı hakkında şehrimiz ticaret odasına aşağıdaki malûmat gelmiştir:

350 hektar tütün, 500 mısır, 800 akdarı, 500 kumdarı, 100 patates, 200 hektar soğan ekilmiştir.

Antalya piriçleri

Antalya 19 — Vasi mikyasta ilerliyen Antalya çeltik ziraatına fenni bir istikamet vermek üzere ziraat vekâletince Tosyadaki piriç mütehassısı Antalyaya nakledilmiştir. Gelen mütehassıs çeltik ziraatı yapanların mesaisine rehberlik etmektedir.

OTOMOBİL VE MOTÖR

Yeni alman seyrüsefer kaideleri

Şimdiye kadar Almanyada, memleketin her tarafına birden şamil kanun mahiyetinde seyrüsefer kaideleri yoktu. Almanyayı teşkil eden muhtelif hükümetler ayrı kaideler tatbik ederdi. Umumî bir kanun koymak üzere tecrübe olarak evvelâ Prusyada yeni bir kaide tatbik edilmeye başlandı. Bu kaidelerden geçenlerde bahsetmiştik. Şimdi bu kaideler tekml Almanyaya şamil kanun hükmüne geçmekte, ve yapılan tecrübelerle göre tadil olunmaktadır. Almanya dahiliye nazirinin resmî gazetede neşrettiği yeni kaidelerin bazı şayanı dikkat noktaları şunlardır:

1 — Saatte 20 kilometreden hızlı gitmeyen motörlü nakliye vasıtaları için şoförlük vesikası yoktur. Eskiden Almanyada, motörünün dahili hacmi 200 santimetre mikâbından küçük olan motösikletler şoförlük vesikasından muaf idiler. Bu muafiyet devam ediyor.

2 — Azamî sürat tahdidi yok. Bundan sonra yapılan yollarda ve hattâ ayrıca karar verilmezse köyler arasından da otomobiller istedikleri hızla gidebilecekler. Muayyen bir hızdan fazla gidilmemesi icap eden yerler ayrıca bildirilecek. Yalnız tekerlekleri şişme lâstik değil de dolma lâstik ile olan motörlü vasıtalar için azamî hız tesbit olunacaktır.

3 — Bir otomobilin diğerini geçmesi kaideye bağlanmıştır. Bunlar muayyen bir işaret verecekler. Bu işaret ayrıca bir talimatname ile tesbit olunacaktır.

4 — Öne geçmek hakkı da tadil ve tesbit edilmiştir. Şimdiye kadar yalnız en büyük caddede gidenlerin öne geçmek hakkı vardı. Yan yollardan gelenler ötekilerine yol vereceklerdi. Birleşen yollar aynı sınıftan ise, sağdan gelen ileri geçebilirdi. Yeni kaideye nazaran tramvaylar ile otomobiller, ayrıca öne geçmek hakkına malik oluyorlar. Bu esaslara göre, ana caddelere giren yan yolların sonuna birer işaret konacaktır. Onu gören nakliye vasıtaları, daha mühim sınıftan bir yola girdiklerini anlayarak, o yoldaki arabaların geçmesini bekledikten sonra sapacaklardır.

5 — Motörlü vasıtaların evsafı ve azamî genişlikleri tesbit olunmuştur. Şimdiye kadar konmuş olan, azamî ağırlık ve saire kayıtları kaldırılmıştır. Yalnız her tekerleğin yere geçirdiği taşıyıcı tesbit olunmuştur ki, muhtelif nevi yollar ile köprüler için bunun ehemmiyeti vardır.

Cebelüttaırıkta tünel

İspanya hükümeti bugünlerde çok mühim bir projeyi tetkik etmekle meşguldür. Bu, Cebelüttaırık boğazından geçerek Avrupa ile Afrikayı birleştirecek olan bir tünelin projesidir. Tünelin uzunluğu 34 kilometre olacak ve tünel deniz sahtından 370 metre aşağıdan geçecektir. Yani denizin dibinden de daha 70 metre derinden bir tünel bir otomobil yolu olacaktır.

Sırbistanda benzin, ispirto işi

Nisan 1933 ten itibaren benzinlere ispirto karıştırmak mecburiyeti konmuştu. Bu iş fena tatbik edildiğinden her tarafta menfi netice vermiştir. Binaenaleyh benzine ispirto karıştırmak mecburiyeti 1 kânunusani 1934 ten itibaren kaldırılmıştır.

Sabık Kayser İngilizlerden 12 domuzun parasını istiyor!

Vilhelm züğürtlediği için eski defterleri karıştırmaya başladı

Sabık Kayser, oturduğu Dorn şatosu ve şatonun kütüphanesi

Hollandada Dorn şatosunda yaşayan sabık Kayser Vilhelm mali vaziyeti hiç te iyi değildir. Vilhelm, ailesinin ve maiyetinin geçinme masrafını temin için büyük zorluklara uğramaktadır.

Ahiren sabık Kayserin doğum yıldönümü münasebetile Dorn şatosunda yapılan merasimin pek sönük ve şatafatsız cereyan etmesi, Vilhelm'in mali vaziyetinin iyi olmadığına bir delil teşkil eder. Bu mali sıkıntının sebepleri de şunlardır:

Sabık Kayser Vilhelm, bütün servetini İngilterede ve Amerikada, esham ve tahvilâta yatırmıştır. Doların ve sterlinin düşmesi, sabık Kayserin varidatını çok azaltmıştır.

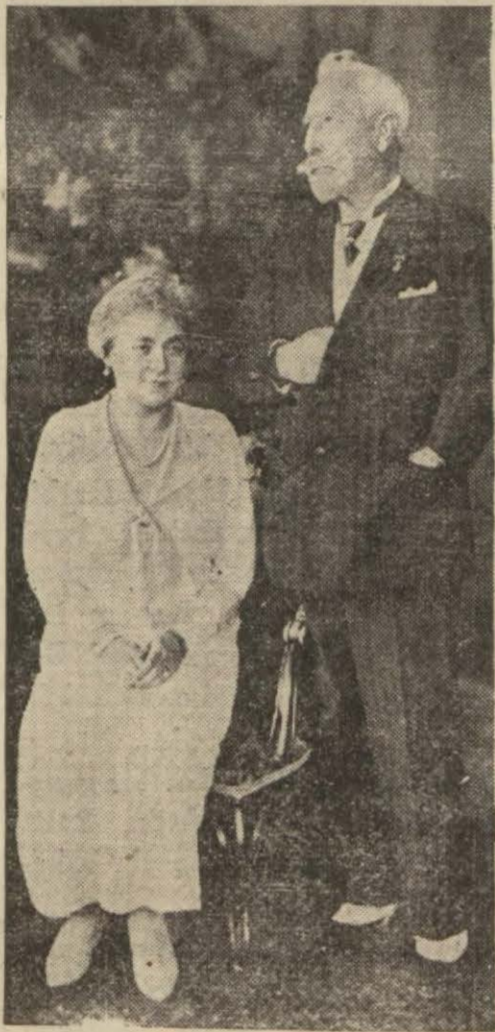
Fakat Kayseri en çok sıkıntıya uğratan sebep, Hitler hükümetinin Almanyadan döviz ihracatını sureti katiyede menetmesidir. Kayser Vilhelm'in Almanyada çok geniş ve zengin malikâneleri vardır. Kayser Vilhelm, bu emlakının varidatını bu memnuiyet ilân edilinceye kadar her ay muntazaman alıp duruyordu.

Fakat Hitler hükümeti, para ihracatını menedince Kayserin para sıkıntısı başlamıştır. Bunun içindir ki, Vilhelm'in maiyeti, Felemenkten Hamburg civarındaki şatoya nalketmeği ciddi bir surette düşünmektedir. Kayserin Almanyada ikamet etmek hakkını haiz bulunduğu yegâne şehir, Hamburgtur.

Bu hususta bir karar vermek için yakında Vilhelm'in çocukları Dornda babalarının riyasetinde bir toplantı yaparak bu meseleyi düşünecekler ve bir karar vereceklerdir.

Maamafih Almanyadaki son hadiselerden sonra, Hitler hükümetinin Hamburga nakletmek meselesinde, nasıl bir hareket tarzı takip edeceği belli değildir.

Sabık Kayser şimdi eski defter-

Sabık Kayser ve zevcesi leri karıştırarak alacak tahsiline çalışmaktadır. Bu yüzden garip bir hadise olmuştur:

Sabık Kayser şimdi domuz yetiştirmekle meşguldür. Vilhelm ötedenberi domuz yetiştirmeyi sevmiş.

Harbi umumünün ilanından altı ay evvel Kayser Vilhelm, İngiltereden geçtiği sırada, domuz yetiştirme istasyonu olan Sommesseti ziyaret etmiş ve kendi domuz istasyonlarına gönderilmek üzere 12 domuz satın alarak bedelini de peşinen ödemiştir. Fakat bu domuzlar, Kayser'e teslim edilmeden evvel harp patlamış ve bu sipariş unutulup kalmıştır.

Fakat aradan yirmi sene kadar bir müddet geçtikten sonra sabık Kayser, bu domuzlar meselesini hatırlamış, ve Sommesset domuz istasyonuna gönderdiği mektupta: «1914 senesinde satın aldığım ve bedelini de ödemişim domuz-

ları bana gönderiniz» diye yazmıştır. Sommessetteki domuz taciri Kayserin bu mektubuna verdiği cevapta: «Arzunuzu yerine getiremeyeceğimden dolayı, pek müteessifim. Çünkü bu domuzlar, bugün mevcut değildir. Biz onları yedik» diye bildirmiştir.

Bunun üzerine Kayser şu mealde ikinci bir mektup daha göndermiştir: «Mademki domuzları bana gönderemiyorsunuz. O halde verdiğiniz parayı iade ediniz.»

Domuz yetiştiricisi Kayserin bu ikinci mektubunu da cevapsız bırakmamış «mevzu bahis domuzlar, sabık bir düşmana ait olduğu cihetle, bedellerini size iade edebilmek için beynelmilel hakem mahkemesinin bu hususta vereceği kararı, beklemeğe mecburum» şeklinde bir cevap vermiştir.

Sabık Kayser bu ret cevabından fena halde kızmış ve şu mealde üçüncü bir mektup göndermiştir: «Domuzları bana verememek hususundaki mazeretinizi kabul ederim. Fakat hiç olmazsa paramı gönderiniz. Bu tamamen bir alışveriş meselesidir. Bunun ne harple ve ne de Versay muahedesile alakası vardır.»

Sommesset domuz çiftliği sahibi, Kayserin bu üçüncü mektubuna verdiği cevapta, bu domuzları, 20 senelik yem bedeli kendisine ödemek şartile gönderebileceğini bildirmiştir.

Sabık Kayserin bu mektuba cevabı «sizin aleyhinize dava açacağım» demekten ibaret kalmıştır.

İngiliz domuzcusu, sabık Kayserin bu cevabından çok sevinmiştir. İngiliz domuzcusu:

— Belki on iki domuzu kaybedeceğim. Fakat dava esnasında, Kayserin yanı başında fotoğrafımı çektireceğim, bu fotoğrafları, kartpostal yaptırarak dünyanın dört tarafında sattıracağımı ve bu işten binlerce lira kazanacağımı demektedir.

Tefrika No. 8

Loyd Corcun harphatıratı

Umumî harbin esrarı

Fakat bahriye nezareti bu çareye bir türlü akıl erdiremedi ve tüccar gemilerinin kafiye halinde ve himaye altında seyrüsefer eylemesi gayri mümkün olduğu cevabını verdi. Buna mukabil İngiliz bahriye nezareti Alman tahtelbahirlerinden tahaffuz için İngiltereye yalnız dört seyrüsefer yolu bırakılmasını ve bu yolların uçları İngiltere limanlarına müntehi olmak üzere mahrutî şekilde olmasını teklif etti. Bu mahrutların uçları Falmouth, Berehaven ve (Şimali İrlanda'daki) Inishtrahull ve Kirkwall limanlarına müntehi olacak ve her mahrutun dahili karakol gemileri ile muhafaza edilecekti.

Bahriye nezaretinin bu usulünü kabul ettik ve lâkin tatbiki esnasında tamamiyle iflâs eylediğini gördük. Bu mahrutlar İngiliz gemilerine selâmet mıntakası olacak yerde ölüm tuzağı teşkil etti. İngiliz karakol gemilerinin mütemadiyen aynı sahalarda dolaşması Alman tahtelbahirlerine nakliye gemilerinin nereden geçeceklerini anlatmıştır.

Nakliye gemilerinin dar bir sahada toplu olarak bulunması Alman tahtelbahirlerine mükemmel yemlik teşkil etmiştir. Az zaman içinde Alman tahtelbahirleri pek çok gemi batırdılar. Bilhassa İrlandanın cenub garbisindeki mahrutî saha İngiliz gemileri için az bir zaman zarfında büyük bir mezarlık olmuştur.

İngiliz bahriye nezaretinin bu garip plânı İngiliz gemileri için salhaneye koyun sürüsü sevkeder gibi bir tuzak idi. Bu şaşkınlık devrinde İngiliz bahriye nezareti mütehassısı müşavirleri insana hayret veren bir sürü evham ve hayalât peşinde koşuyordu. Bu garibelerden en ziyade şaşılmağa şayan olan İngiliz ticareti bahriyesine mensup vapurların kafiye halinde seyrederken intizamı muhafaza edemeyecekleri iddiası idi.

Tüccar gemileri kafiye halinde gidecek olurlarsa ya karışarak birbirleri ile, yahut ta himayelerine memur harp gemileri ile çarpışarak umumî selâmeti tehlikede bırakacaklarmış. Yahut yolda dağılarak birbirlerini, veya kafileyi himayeye mahsus harp gemilerini gözden kaybedecekler ve tekrar buluşmak için serseriye dolaşacaklar ve bu esnada kılıç bağı gibi fırsat kollıyan Alman tahtelbahirlerine şikâr olacaklarmış...

Deniz lortları, İngiliz ticareti bahriye kaptanlarının tecrübeli denizciliğini ve her türlü muhalif havada, coşkun ve sisli denizlerde gemilerini mahirane in-

Loyd Corç ile Çurçil 1916 da beraber gezerken

Alman tahtelbahiri U 35 bir tüccar gemisine yanaşarak istintak ederken

[Bu gibi muayenelerin ekserisinde gemi batıyor. Bu manevra kafiye usulünü gayri mümkün bir hale getirmişti.]

giltere sevahiline getirmekte olduklarını hiçe sayıyorlardı.

Daha garibi büyük transatlantik kaptanlarının da deniz lortları ile bir fikirde bulunmasıdır. Bahriye nezareti bunların fikirlerini sormuştu. Transatlantik kaptanları küçük şileplerin yekdiğerinden ölçülü mesafeler üzere muntazam yürüyemeyeceğini iddia eden amiral Yellicoenu şüphelerine iştirak ettiler.

İngiliz bahriye nezareti erkânının delilikleri bundan ibaret değildi.

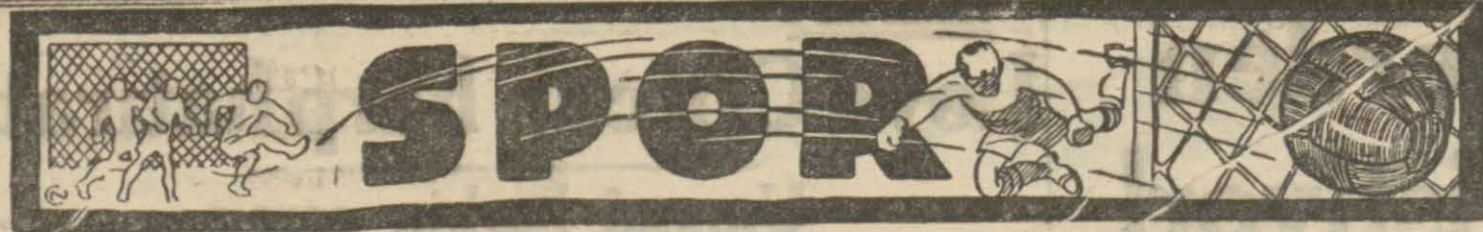
Bir delilik daha

İngiliz bahriye nezaretinin asıl büyük deliliği, seyrüsefer eden ve himayeye muhtaç olan gemilerin miktarını bilmemesindedir. Bahriye nezaretinin bu cehli o kadar muzlim, o kadar su götürmezdir ki bunun izalesi ancak büyük tehlikeleri mündemiç tecrübelerle azimkârane girişmek suretile kabul olabilmıştır. Ne kadar geminin seyrüsefer yapmakta olduğunu ve ne kadarının himayeye muhtaç bulunduğunu keşfetmek adı bir cem muamelesine, yani mevcut istatistiklerin yekünlerini toplamağa muhtaç idi. Bunu her hangi seyrüsefer idarehanesinin bir kâtibi yapabiliirdi.

Fakat bahriye nezareti, en adı kâtibin irtikâp edemeyeceği hatalı ve karışık riyazî hesap ve kitap üzerine siyasetini tayin etmek gibi fahiş bir hata irtikâp etmiştir. Epeyce zamandanberi bahriye nezareti Alman tahtelbahirlerinin taarruzuna uğrıyan gemilerin her hafta bir listesini neşrediyordu. Fakat bu müessif habere ümitbahş bir şekil vermek için aynı zamanda bir hafta içinde İngiltere limanlarına giren ve buradan çıkan vapurların miktarı da gösterilmekte idi.

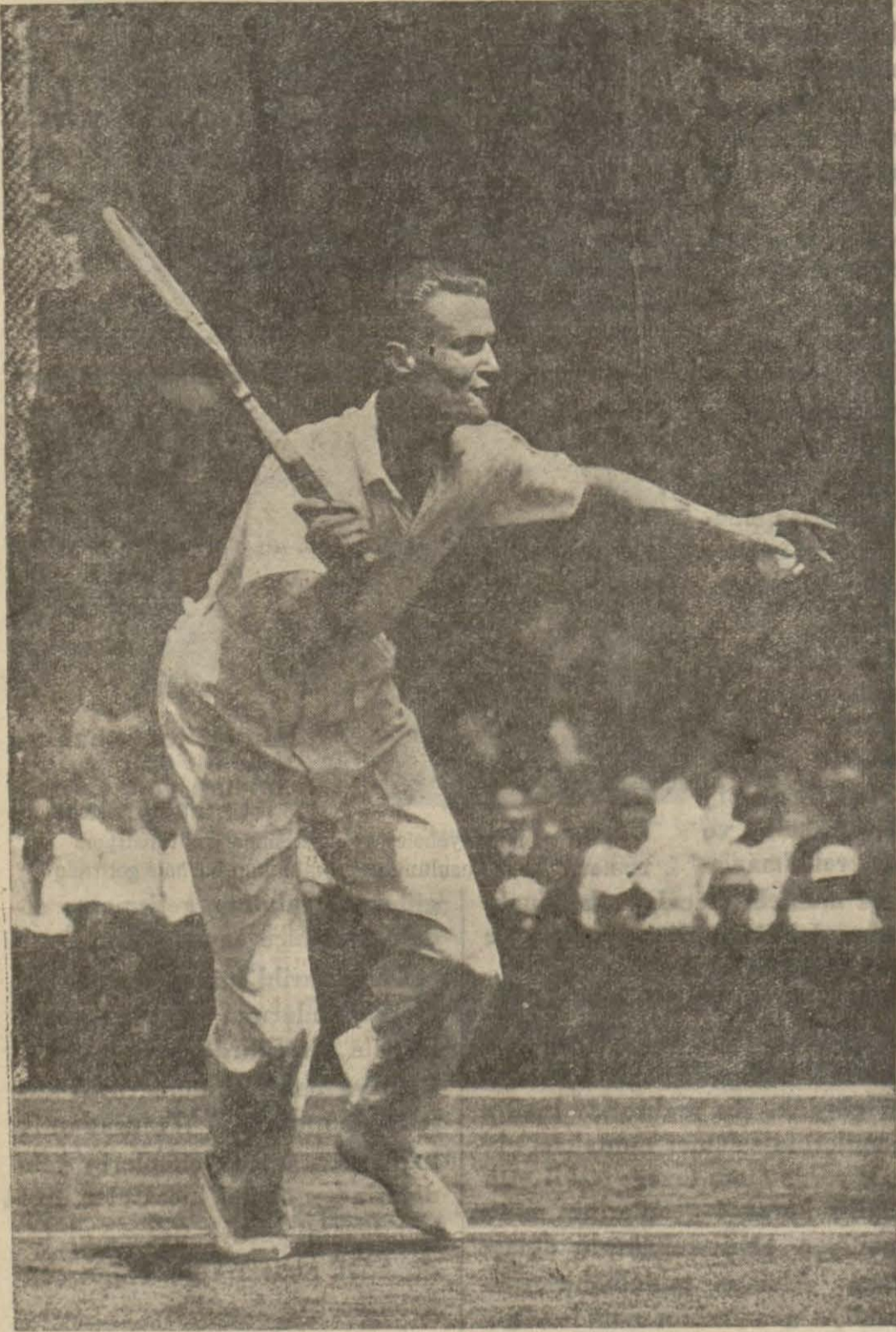
Bu miktarı kabarık göstermek için İngiltere sevahilinde bir limandan öteki limana gidip en ufak vapurlar da listeye dâve ediliyordu.

(Arkası var)

Davis kupası

Amerikalılar Dünya kupasını
İngilizlerden koparmağa çalışacaklar

Dünya tenisinde ismi geçecek genç İngiliz şampiyonlarından biri

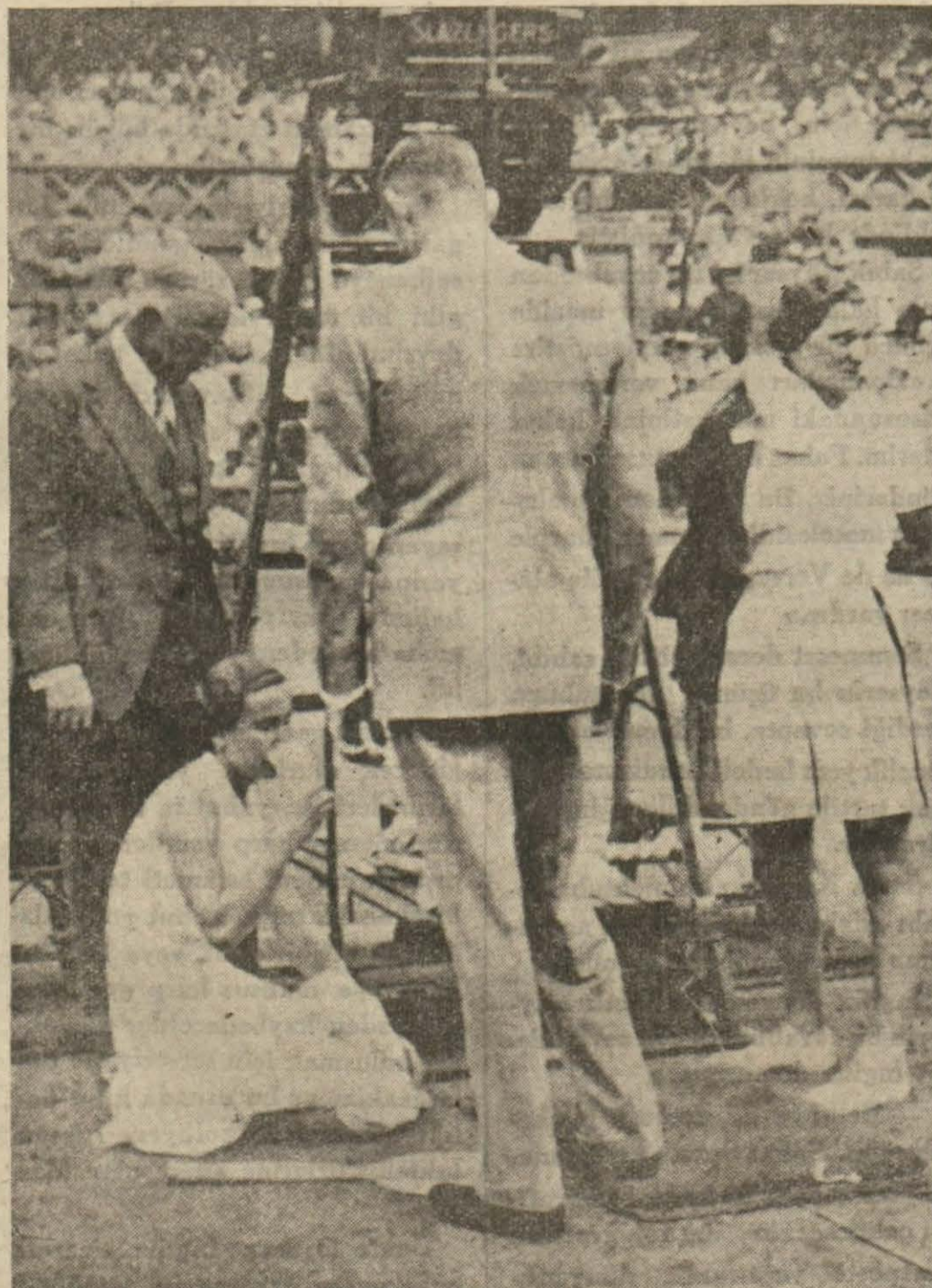
Dünya tenis birincilerinin seçildiği Davis kupası maçları devam ediyor. Davis kupasını senelerce muhafaza ettikten sonra geçen sene İngilizlere kaptıran Fransızlar, bu seneki müsabakaların daha ilk seçmelerinde tasfiye edildiler. Son kalmış olan Amerikan takımı ile Avustralya takımının şiddetli çarpışmaları Amerikan şampiyonlarının galebesine neticelenmiştir. Bu suretle Davis kupasının final maçlarını İngilizlere karşı Amerikalılar oynayacaktır.

Dünya tenis birinciliğini Amerika götürmek üzere ellerinden geldiği gayretle çarpışacak olan Amerikan tenisçileri kuvvetli rakipleri Avustralyalıyı yenmek üzere çok yorulmuşlardır. Tenis münecitleri havaların fevkalâde sıcak gitmekte olduğunu ve Amerikalıların tasfiye maçlarında fazla yorulduklarını hesaplayarak bu sene de İngilizlerin kupayı muhafaza edeceklerini tahmin etmektedirler.

Evvelki güne kadar İngilterenin karşısına çıkacak takım malûm değildi. Dün oynanan Amerikalı Shields Avustralyalı Mac Grath maçını Amerikalı 6,2-6,4 ve 6,4 kazanarak Amerikan takımının Avustralya takımını 3-2 mağlûp etmesini temin etmiştir.

Havaların dayanılmaz kadar sıcak olmasına rağmen Davis kupasından hariç olarak yapılan beynelmil kadınlar müsabakalarında Amerikalı kadınlar diğer

milletlerin kadın şampiyonlarından daha kuvvetli olduklarını isbat etmişler ve kadınlara ait birincilik kupasını almışlardır.

Kadınlar tenis müsabakalarının bunaltıcı fasıllarında mis Roond ile rakibi mis Jacobs buzlu ve naneli gazozlarla içlerinin yangınını gidermeğe çalışıyorlar.

1934 "Challenge" kupaları tenis müsabakaları

20 temmuz 1934 tarihinde yapılması takarrür ve bilâhare tehir edilen «Challenge» kupaları tenis müsabakalarına 3 ağustos cuma sabahı, saat 10 da Ateş-Güneş tenis kortlarında başlanacaktır.

İşbu müsabakalar yalnız tek ve çift erkek arasında olacaktır. Maçlara iştirak için kaydiye bugünden itibaren 30 temmuz 1934 akşamı saat altıya kadar devam edecektir.

Yorgos cevap bekliyor

Paristen avdet eden boksör Paskalyan efendiyi bir müsabakaya davet eden boksör Yorgostan aldığımız bir mektupta; Paskalyan efendinin davetine cevap vermediği halde ötede beride kendisini mağlûp edeceğini söylediği bildiriliyor.

Yorgos efendi Paskalyan ile istediği şeraitte dövüşe amade olduğunun ilânını rica ediyor.

Şimdi cevap, Paskalyan efendiye düşer...

Merkezî Avrupa kupasının en mühim maçı

Merkezî Avrupa kupası maçlarının en mühimmi Admira ile Sparta arasında 20,000 seyirci önünde icra edilmiştir.

Bidayette Çek şampiyonu iyi bir oyun göstermiş ise de sonra Admiranın tefevvuku başlamış ve maç Admiranın 4-0 galebesine neticelenmiştir.

Kasımpaşa spor birliği

Kasımpaşa spor birliği reisliğinden: Birliğimizin senelik kurtulayı 3 ağustos 1934 cuma günü saat 10 da birlik binasında toplanacağından bütün arkadaşların gelmesi ehemmiyetle rica olunur.

*Akşam, ın edebî tefrikası: 44

PATRON

Bürhan Cahit

Seviye bu anlattıklarından kendine de pay çıkarmak ister gibi biraz durdu. Sonra gülerak ilâve etti:

— Ben kendim de böyle bir ailenin kurbanıyım işte! dedi.

Suat Rahmi dikkatle genç kadının yüzüne baktı.

Konuşmasına, haline, tavrına bakılırsa iyi yetişmiş, oldukça düzgün bir tahsil görmüşe benzeyen genç kadının kim ve kimin nesi olduğu hakkında esaslı bir fikri yoktu. Ve Seviye de şimdiye kadar buna dair bir şey söylememişti.

Şimdi bahis buraya kendiliğinden dökülmüştü.

Suat Rahmi dikkatle bakınca genç kadın bir kere ipuçtu verdiği bahsi açmağa mecbur oldu!

— Evet, dedi. Ben de böyle tesadüfle zengin olmuş ve fena bir aile hayatı içinde ezilip gidenlerdenim. Babam, eski İttihatçılardan bir tüccardı. Vaktile Rumelide kaymakamlık ediyordu. Hürriyet inkılabından sonra komite işlerine karışmış, sonra muharebede büyük ticaret işlerine başlamış. Ben babam İstanbula geldiği zaman, yani hürriyetten bir kaç ay sonra doğmuşum.

Ve Suat Rahminin zihnen bir hesap yaptığını gördüğü için gülerak ilâve etti:

— Muhakkak yaşımı hesap ediyorsunuz. Yirmi beş yaşındayım. Hesap ta meydanda... Asıl meseleye gelelim. Babam bir zaman çok para kazanmış. Ben İngiliz mürebbiyesi elinde büyüdüm. Sonra Damdösyonda okudum. Harp yılları benim çocukluk devirlerimdi. Sonra mütarekede babamın işleri yavaş yavaş bozuldu. Nereye baş vurdu ise aksi oldu. Büyük bir fabrikası vardı. İşletemedi. Alacaklılar bizi sıkıştırmağa başladılar. İşgal zamanında hep hazır paramızı yedik. O sıralarda babam kazanmak ümidile İzmir gitti. Beni mektebimden kalmamak için teyzemin yanına bıraktı. İşte o günlerde akrabamızdan bir gençle seviştik. Evlenecektik.. Bana öyle söylüyordu. Onun da babası zengindi.

İzmirde giden babamın elindeki son kalanları da büyük bir işte kaybettiğini haber aldığım gün nişanlım ortadan kayboldu. Bir ay sonra onun tahsil bahanesiyle Avrupaya gittiğini haber aldım. Kim bilir o belki de kendi benden ayrılmak istemedi. Belki de babası bizim fakir düştüğümüzü görünce oğlunu benden uzaklaştırdı. Neticede ben ortada bırakılmışım.. Hayata karşı ilk kinlerim bu zaman başladı.

Evinde misafir olduğum teyzemin halleri de bana dokundu.. Artık kendi hayatıma kendim hâkim olmağa mecburdum.

Babam tükenmiş, bitmiş bir adamdı. İzmirde iken gene politikacılık yaptığından bu hareketin işlerine de tesir ettiğinden bahsediliyordu. O artık kendi derdine düşmüştü.

Ve ben iyi görmüş, fena yetişmiş bir yarım kız olarak hayatta yalnız kalmışım. İlk aldığım beni erkeklerle karşı âdeta düşman etti. Fakat anladım ki onlarla mücadele etmek şerefli bir hareket değil, insan ileri atıldık-

ça kendi gururundan, şerefinden kaybediyor.

Suat Rahmi dudaklarına kadar gelen bir suali zaptedemedi:

— Madem ki tahsiliniz vardı. Niçin hayatınıza daha düzgün bir yol vermediniz.

— Anladım, meselâ muallimlik, memurluk etmediğimi merak ediyorsunuz. Muallimlik te, memurluk ta yapabiliyordum. Fakat siz kimsesiz bir genç kadının, on dokuz yaşında bir genç kadının böyle vazifelerde muvaffak olabileceğine inanır mısınız?

Hele bu genç kadın yaşamasını, giyinmesini bilen ve yüzüne bakılan bir kadın olursa!.. Bir yazıhaneye, bir şirkete, bir müesseseye memur olan genç kadın hayatını kurtarmış sayılır mı?

Seviye ince samur kaşlarını kaldırdı. Göz bebekleri büyüdü, sonra kafasında birikenleri bir hamlede boşaltır gibi döküldü:

— Erkekler ne kadar kendilerini beğenir, kendilerini sever, kendi zevkleri için çalışırlar. Bakın size bir hikâye anlatayım. Damdösyon arkadaşarımdan güzel bir kız vardı. Babasız kaldığı için bir yere girmek istedi. Galatada bir büyük şirkette iş buldu

Daha ilk gün müdür karşısına çekmiş:

— Şimdilik size kırk lira vereceğim, demiş. Zekânıza, istidadınıza göre daha çok kazanabileceksiniz.

İlk hamlede bunun manasını anlamayan kız işe başlamış.

Üç gün sonra bir kâğıt imzalatmak için müdürün yanına çıkmış. Patron sormuş:

— Nasıl işe alıştın mı?

Ve bunu sorarken hiç tereddüt etmeden, âdeta daldan bir armut koparır gibi kızın göğsünü karıştırmış.

— Vay, vay, vay!

— Ya... Kız kaçınmak istedikçe ellilik patron damızlık aygır gibi şahlanmış ve Şevkiye kanter içinde kapıdan kendini atarken arkasından on sekiz yaşında mektepli bir âşik gibi yalvarmış:

— Canım, mahvettin beni!

Bugünden sonra Şevkiye direktörün yanına çıkmak istememiş. İş bıraksa aylığından olacak, bırakmasa adam işi azıtacak. Sonrasını bilmiyorum. Fakat Şevkiye hâlâ orada çalışıyor ve kıyafeti de günden güne şıklaşıyor. Bu hayatı kabul etmek bir noktadan insanı avutur, herkes çalışıyor, hayatını kazanıyor, diyebilir. Fakat hakikat değişir mi?

Suat Rahmi genç kadının bu müdafaasını zayıf bulmakla beraber yeni bir itirazda bulunmadı.

Seviyenin yorgun bakışları yere dikilmişti.

Ağır ağır, âdeta uykuda söylenir gibi devam etti:

— Muhakkak olan bir şey varsa dünyanın her tarafında güzelce bir kadının rahatı yoktur. Evlense de, çocuk sahibi de olsa gene rahat bırakmazlar. Ama diyeceksiniz ki ciddi bir kadın gururunu daima müdafa eder... Bu da bir dereceye kadar. Güzel bir kadın iyi giyinir, iyi yaşar ve karıştığı hayatta binlerce insanla tanışır. Kabil midir ki bu hayat onu Meryem gibi takdis edilecek bir bekârette saklasın! (Arkası var)

AKDENİZDE

TÜRK AKINCILARI

Yazan: İSKENDER FAHREDDİN

Tefrika No. 125

O gün (Jüzetta) nın rengi soluk ve gözleri sönüktü. (Marmara Kartalı) Karaman kıyılarından geçerken, Murat reise karısının yalandan hastalandığını söylemişlerdi

(Jüzetta) neden hastalandı!

— Uzakta bir gölge var...
— Buluttur..
— Buluta benzemiyor.
— Hava sisli. Ufukta dolaşan bulutlar böyle gölge halinde görünür.

Bir saat sonra bu gölgenin bir gemi olduğu anlaşıldı.

Murat reis (Marmara Kartalı) nın güvertesinde Kara Ali ile konuşuyordu:

— Bir Venedik ticaret bertonu..
— Fakat boğazdan geliyor. Venedik gemisi olmasa gerek.

— Belki müsâlâha aktedilmişti. Hele bir defa çevirelim de.. İstanbuldaki vaziyeti anlıyalım.

— Fena olmaz amma.. Ben bu geminin Venediklilere ait olduğunu zannetmiyorum.

Murat, ikinci Beyazıdın Venediklilerle kolay kolay uyuşamayacağı tahmin ediyordu.

(Marmara Kartalı) Venedik gemisine «dur!» işareti vermişti.

Venedik gemisi derhal ön direğine «dostluk sancağı» çekerek yoluna devam etmek istemişse de, Murat reis böyle hilelere çok rasladığı için, gemiyi önledi ve baş taraftan kancalarla Venedik gemisini durdurdu.

Venedikliler hiç telâş ve heyecan göstermiyorlardı.

Sulh heyetinden biri Murat reise yaklaştı:

— Türkiye ile on senelik bir müsâlâha aksettik. Muahedena-meyi Venediğe götürüyoruz.

Dedi ve padişahın imzasını taşıyan sulh muahedanesini Murada gösterdi.

Zaten Çanakale boğazından serbest geçişleri Venedik cumhuriyetiyle Türkiye arasında böyle bir muahedenin akdedilğine en büyük delildi. Murat, ikinci Beyazıdın imzasını görünce gemiyi serbest bırakmıştı.

Muratla konuşan Venedikli, (Marmara Kartalı) kancalarını çekerken manalı bir tebessümle şu sözleri de ilâve etmişti:

— Bu muahede amiral (Dettopesaro) nun Venediğe iade edilmesine ait olan maddeyi de ihtiva etmektedir.

Murat reis bu sözleri işitmemiş gibi davranarak, gemicilere:

— Haydi, ne duruyorsunuz. Çekin kancaları. Sulh aktedilmiş. Gemi serbestçe yoluna devam edecek..

Diye bağırıyordu.

(Marmara Kartalı) Venedik gemisinden ayrılırken, Murat, gemide dolaşan sivri sakallı amiralı tanıdı. Amiral (Dettopesaro) hür ve mağrur.. Güverteden arasıra denize bakıyor ve (Marmara Kartalı) nı gözünün ucile seyrediyordu.

Venedik amiralı, Murat reisten çok korkmuştu.. Ona belki daha istihfâkâr bir nazarla bakacaktı.. Fakat, Murat reisin padişaha isyan etmiş bir korsan olduğuna inanmıştı. Arkadaşlarına bile yumuşak davranmalarını tembih ve tavsiye ettiğinden şüphe edilemezdi.

Murat reis talihin bu garip cil-

vesine güçlkle tahammül edebilmişti.

Acaba bir muahede ile yakasını kurtaran bu talihli amiral, düşman sıfatıyla tekrar Türklerin karşısına çıkmak için on sene beklileyebilecek miydi?

(Navarin) hezimetini yüz sene sonra dahi unutmayacak olan Venediklilerin bu kadar uzun zaman harpsiz yaşamalarına ve şerefli devlet adamları tavrını takınarak sulh muahedenamsine koydukları imzaya sadık kalmalarına imkân mı vardı?

(Jüzetta) biraz rahatsızdı. (Marmara Kartalı) Karaman sahilerine doğru gidiyordu.

Murat reis, Karaman beyi İbrahimin (Köycük) e indiğini ve oradan Türkler aleyhine Mısırlılara yardım ettiğini haber almıştı. Karaman devleti ricali arasında yeni ihtilâflar başlamıştı. Bir kısmı tamamen Türklere inkiyat etmek, diğer kısmı da Mısırlılarla birleşip Anadolu vilâyetlerine ilhak edilmiş olan bazı araziye tekrar Türklerden almak istiyordu.

Murat, İbrahim beyi yakından tanıdığı için, onun Mısırlılarla birleşmek isteyenlerin başında bulunduğunu anlamakta gecikmemişti.

Jüzetta Murat reise soruyordu:

— Mademki Venediklilerle uzlaşıldı. Artık bu engin denizlerde dolaşmakta mana yoktur. İstanbulla dönmek niyetinde değil misin?

— Hayır... Çünkü hükümet beni asi diye ilân etti. İstanbulla gidersem, zahiren bana bir ceza vermesi lâzımdır.

— Canım, senin (Navarin) dedi ki hizmetin, seni bu vaziyetten kurtarmağa kâfidir. Ben artık bu sonsuz deniz yolculuğundan usan-dım. Haydi Murat, beni dinle! İstanbulla gidelim.. Tekrar yuvamızda sakin ve gürültüsüz yaşayalım.

Murat, karısının yüzüne dikkatle baktı.

O gün (Jüzetta) nın rengi ne kadar soluk, ve gözleri ne kadar sönüktü! Murat

— Biraz daha işimiz var, Jüzetta! Bu işimizi de bitirdikten sonra, her halde İstanbulla döneceğiz.

Diyerek, karısını teselli ediyordu.

(Jüzetta) hakikaten hasta mıydı? Yoksa dümenci Hüseyinin şüphelendiği gibi, yalandan mı hastalanmıştı?

Murat güzel karısının kendisini yalandan hastalanarak aldatacağını zannetmiyor, hattâ böyle bir ihtimali bile düşünmek istemiyordu.

Dümenci Hüseyinin iddiasına göre, (Jüzetta) Muradı yolundan ve işinden alkoymak için deniz üstünde bir hastalık icat etmişti. Hüseyin, Murada:

— Karın seni aldatıyor..! Akdenizden uzaklaştırarak Venediklilere meydanı boş bırakmağa azmetmiştir.

Demişti. Murat bu söze inanmamakla beraber, içine bir şüphe girmemiş değildi. Fakat, meydan-

Radyo

27 Temmuz cuma

İstanbul : 12,30-13,30 plâk neşriyatı, 18,30-19,20 plâk neşriyatı, 19,20-19,30 ajans haberleri, 19,30-21,20 (Mesut Cemil, Ruşen, Cevdet, Övrik beyler, Vecihe, Nazan, Feridun, Nedime hanımlar), 21,20-21,30 ajans ve borsa haberleri, 21,30-22,30 radyo orkestrası tarafından çığan musikisi ve hafif musikisi.

Varşova (1414 m.) — 20,15 popüler musikisi, 21,12 senfonik konser, 21,50 haberler, 22 ziraat, 22,10 senfonik konserin devamı, 23 Föyton, 23,15 kahvehane konseri.

Bükreş (364,5 m.) — 18,15 gündüz neşriyatı, 19,05 şark musikisi, (Verdi Niemann) radyo orkestrası, 21,15 oda musikisi, 22 Solistler konseri, (İngiliz ve Amerika musikisi, 23 haberler, 23,30 plâk.

Budapeşte (550,5 m.) — 21 Z. Sfia isimli tenezzüh vapurundan nakil, 22,20 Budapeşte konser orkestrası, 23,30 çığan musikisi, 24,20 Dans musikisi.

Prâg (470,2 m.) — 20,10 mandolin orkestrası, 20,40 Bründen: Radyo skeçi, 21,20 caz plâkları, 22 haberler, 22 Orkestra, 23,15 plâk, 23,45 rusça haberler.

Viyanâ (506,8 m.) — 21,30 genç sanatkarlar, 22,20 (In Ledersumpfs Vaelder) isimli skeç, 23,30 haberler, 23,50 Holzer radyo orkestrası, 1 plâk.

28 Temmuz cumartesi

İstanbul : 18,30-19 fransızca ders, 19-19,30 plâk neşriyatı, 19,30-21 Türk musikisi neşriyatı (Fahire, Safiye hanımlar, Refik ve Fikret beyler), 21-21,30 Eşref Şefik bey tarafından konferans, 21,30-22,30 orkestra konseri, karışık neşriyat.

Varşova (1414 m.) — 20,10 Salzburgdan naklen Beethovenin (Fidelio) operası, 23 Chopinin eserlerinden mürekkep konser, 23,30 aktüalite, 23,45 dans musikisi, 24 müsahabe, 24,50 Vilnadan nakil.

Bükreş (364,5 m.) — 13,15 gündüz neşriyatı, 19,05 radyo orkestrası, 20 Salzburgdan naklen Beethovenin eserlerinden (Fidelio) operası (bu opera Richard Strause tarafından idare edilecektir).

Budapeşte (550,5 m.) — 21 radyo tiyatrosu, 22 son haberler, 22,20 dans musikisi, 23 hava raporu, 23,05 opera orkestrası, 24,15 Veres çığan takımı.

Prâg (470,2 m.) — 21 operet temsili, 23 haberler, 23,15 plâk, 23,30 hafif musikisi.

Viyanâ (506,8 m.) — 20,15 Salzburgdan naklen: Beethovenin Fidelio operası, 23 Holzer idaresinde radyo orkestrası, 23,30 haberler, 23,50 konserin devamı, 23,40 Şandor takımının çığan musikisi. (Pesteden naklen).

AKŞAM

Abone Ücretleri

Türkiye Ecebel

SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	—

Posta itihadına dahil olmayan ecebeli memleketler: Seneligi 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tedbiri için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Rebülâhür : 15 — Ruzihzur : 83
E. İsmak Güneş Öyle İkinci Akşam Yata
E 7,15 9,0 4,49 8,46 12 1,52
Va. 2,46 4,51 12,20 16,17 19,32 21,24

İdarehane: Babiâli civarı

Acımsuluk Sk.

13 No.

AKBA müesseseleri

Ankaranın modern türkçe fransızca ve ecebeli lisanlarda kitap, gazete, mecmua, fotoğraf levazımı ve modellerini temin eder.

Merkezi: Maarif vekâleti karşısında telefon 8377

Şubesi: Samanpazarında

da canlı, hattâ biraz da hazin bir hakikat vardı: Güzel (Jüzetta) nın yanakları gün geçtikçe soluyor, ve gözleri çukurlaşıyordu.

Murat, karısının hastalığına inanmaması için, (Jüzetta) nın halini kendi gözile görmemesi lâzımdı. Halbuki o (Jüzetta) nın hergün biraz daha eriyip solduğunu görüyordu. (Arkası var).

Her akşam
bir hikâye

Haşmetlû Çocuk Hz.

Sıcaktan kaldırımların katranları yumuşamıştı. Ferit Taksime doğru yürüyordu. Birdenbire tatlı bir kadın sesi arkasından bağırdı:

— Ferit..

— Muazzez..

İkisinin de gözleri parladı. Uzun senelerdenberi birbirlerini görmemişlerdi.

Ta eskiden, çok eskiden on sekiz yaşının bütün çılgınlıklarıyla sevişmişlerdi. Aşkaları epeyce sürmüştü. Sonra hayat onları ayırmıştı. Muazzez başkasile evlenmişti.

Genç kadın elini uzattı. Feridin eli buz kesilmişti.

— Ne zamandanberi İstanbuldasın Muazzez..

— Dört gün oluyur. İki sene evvel kocam öldü. İzmirde yapayalnız kaldım. Ancak iki sene bu yalnızlığa tahammül edebildim. Buraya, annemin yanına geldim.

— Dünyada bundan feci tesadüf olamaz Muazzez. Keşki sana rasgelmeseydin. Ben de yarın seyahate çıkıyorum. Adanaya gitmek mecburiyetindeyim.

Genç kadın bir şey söylemedi. Başını önüne eğdi.

— Bir yerde oturmaz mısın Muazzez?..

Tam Taksim bahçesinin önünden geçiyorlardı. İçeriye girdiler. Bahçe tenha idi. Gazino kısmı açılmamıştı. Gölge hollarda uzun uzun dolaştılar. Yeşil bir tahta sıranın üstüne yanyana oturdular. Birbirlerine çok yakındılar. Ferit bir kolunu tahta sıranın arkasına dayamıştı. Yüzünü genç kadının yüzüne yaklaştırmış, onu uzun senelerin verdiği hasretle doya doya seyrediyordu.

— Sana bu kadar yakınlaşacağımı tasavvur bile edemezdim Muazzez! dedi.

Genç kadın ses çıkarmadı. Bir şey düşünüyör gibi idi. Birdenbire sordu:

— Niçin Adanaya gidiyorsun?

— Babam öldü. Oradaki işler yüzüstüne kaldı. Fabrika, tarlalar, sonra kızkardeşim.. Onu orada birisi istiyormuş.. Bütün bunlar beni bekliyor Muazzez..

— Tekrar dönemez misin?

— Kim bilir ne kadar sonra.. Orada işleri düzeltmek senelere bağlı.. Sonra öyle işler ki bir an başından ayrılmamak lâzım. Zavallı babam bütün hayatında İstanbulla beş kere gelebildi.

Gene sustular. Ferit Muazzezin gözlerinde derin bir hüznü sezüyordu:

— Muazzez.. Gel bir çılgınlık yapalım..

— Nasıl Ferit?..

— Yarın benimle Adanaya gel.. Muazzezin gözleri saaditle parladı. Fakat tereddüt içinde idi:

— Nasıl olur Ferit?..

— Pekâlâ olur.

Muazzez derin bir heyecan içinde idi. Bu onun ne zamandanberi beklediği, hayalinde yaşadığı saadetti. Fakat işte bu saadet kapısının eşiği önünde durmuyordu, tereddüt ediyordu.

Son iki sene içinde bütün varlığını oğlu Saime vermişti. Saim dört yaşında idi. Muazzezin her şeyi Saimdi. Genç kadın yalnız Saim için yaşıyordu. Eğer Feritle giderse Saim ne olurdu? Feridi çok seviyordu. Fakat nihayet genç adam Saim için yabancı idi. Ferit ne kadar iyi olursa ol-

sun Saime üveybaba olacaktı. Üveybaba!.. Üveybaba!.. Muazzez bunu düşünmek bile istemiyordu.

Fakat Ferit insanların en iyisi idi. Saim için muhakkak iyi bir baba olabilirdi.

Bundan sonra düşündü. Güzel bir evleri olacaktı. O kocasına kendi elile yemek pişirecekti. Ferit akşam eve dönünce evvelâ kendisini öpecek, sonra Saimi kollarında hoplatacaktı.

— Kararımı versene Muazzez..

— Düşünüyorum Ferit.

— Aştan kuvvetli bir bağ olur mu Muazzez? Bunu ne zamandanberi beklediğimizi düşünsene..

— Öyle..

Aştan kuvvetli bağ!.. Aştan kuvvetli bağ!.. Feridin hakkı vardı.. Birdenbire gözleri parladı:

— Geliyorum Ferit..

— Genç adam Muazzezin ellerine sarıldı:

— Sahi mi söylüyorsun Muazzez..

— Geliyorum.. Kararımı verdim..

— Dünyada bizden mesut bir çift olmayacak.. Kaybettiğimiz günlerin bütün acısını çıkaracağız..

— Güzel bir evimiz olacak..

— Bahçemiz.. Çiçeklerimiz..

Böyle konuşurken gölgeli yolun ucundan bir ses:

— Anne! dedi.

Dadısı Saimi gezdirmek için bahçeye getirmişti. Saim bir elinde topu Muazzezin yanına koştı:

— Anne!.. Haydi eve gidelim..

— Bak.. Dur.. Kim var.. Ferit amcanın elini sıkı sana..

Saim Ferit'in elini sıkı:

— Haydi eve anne.. Haydi..

Genç kadının verdiği karar al-lak bullak olmuştu. Onun için tek bir insan vardı: Saim.. Tek bir emir vardı: Saimin emri..

Ve Saime bir üveybaba seçemeyeceğini anladı. Oturduğu yeşil sıradan kalktı:

— Allaha ısmarladık Ferit..

Hayırlı yolculuklar temenni ederim. Belki birbirimizi göremeyiz.. Onun için şimdiden Allaha ısmarladık.

Onlar gölgeli yolda ilerlerken Ferit kendi kendine:

— Haşmetlû çocuk Hz.. diyor-du.. O her şeyden kuvvetli..

Bir yıldız

AKŞAM

İlân tarifesi

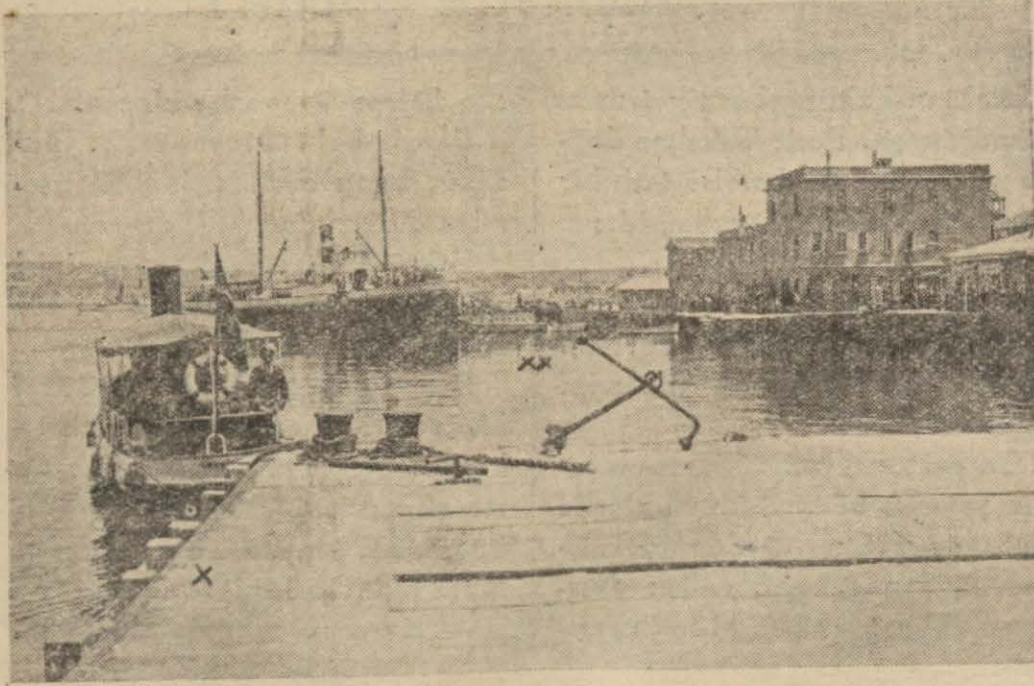
Sahife		Kuruş
1	Santim	400
2	>	250
3	>	200
4-5	>	100
İç sahifelerde	>	60
Son ilân sahifelerinde	s.	30

Bir ay içinde 100 santimden fazla ilân verenlere hususi tenzilâtı tarife tatbik olunur.

Mektep ve neşriyat, doğum, nişan, akit, teşekkür ve ölüm, icra, tapu ve mahkeme ilânları için hususi tarife tatbik olunur.

Gazetemizde neşredilecek ilânlar için müracaat yeri:
İlâncılık Kollektif Şirketi
Ankara caddesi, Kahraman zade han. Tel. 20094-20095

Çanakkalenin iskele derdi

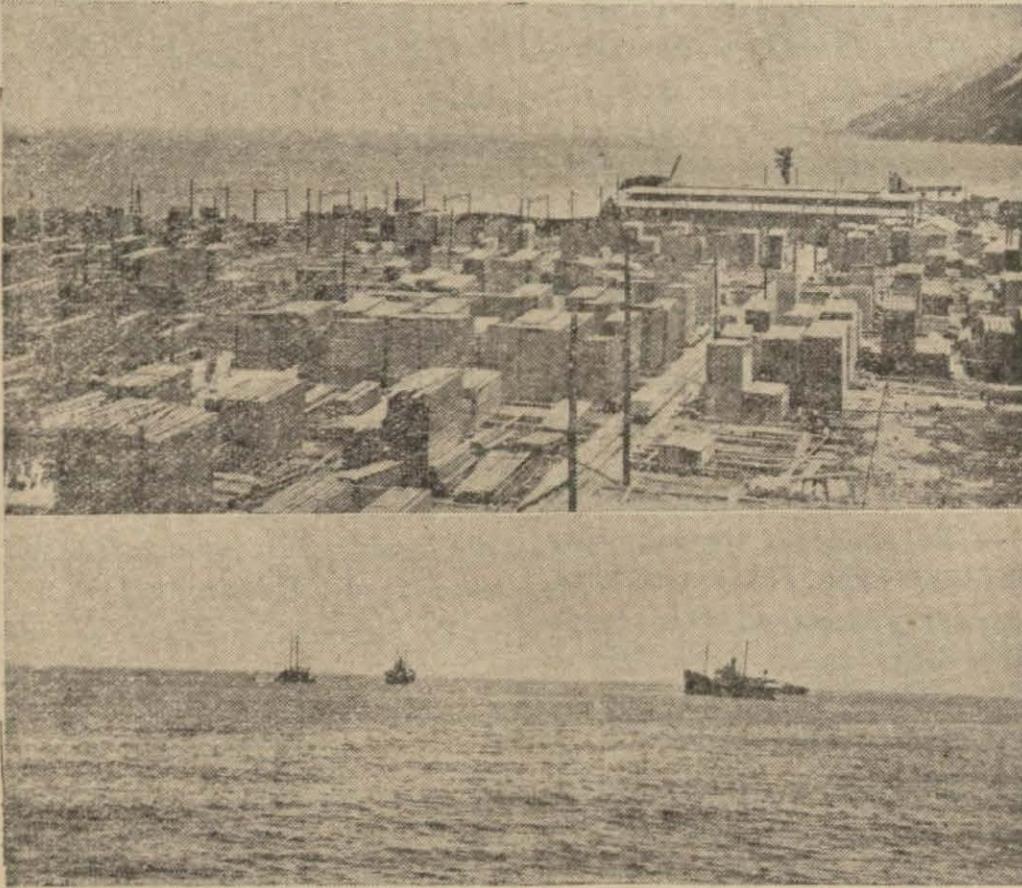
Çanakkalede sahil sıhhiyesinin beton iskelesi ve gümrük binası

Çanakkale 18 Umumi muhabirimizden) — Çanakkalenin mühim derterinden biri olan tahmil ve tahliye meselesinin halledilmek üzere olduğunu geçen sefer yazmıştım. Buranın ticaret âleminin ve halkın çoluk çocuğuyla sert havalarda vapurlara gidip gelme yüzünden çektikleri güçlükler artık bir nihayet vermek lâzımdır. Çanakkalenin mevcut iskelesinin denize doğru 12 metre daha uzatılması düşünülüyor. Halbuki yanı başında sahil sıhhiyesine ait mükemmel bir beton iskele vardır ki buraya 15 bin tonluk büyük gemiler kolaylıkla yanaşabilirler.

Her ne kadar belediye tarafından mevcut iskelenin uzatılması mukarrer ise de buraya Ayvalık ve İmroz hattına işliyen gemiler

yanaşabilirler. Çanakkalenin malûm olan ehemmiyetine ve bugünlerde bir transit merkezi halini almasına binaen vapurların sıhhiye iskelesine yanaştırılmaları maksat ve maslahata daha ziyade muvafık olur.

Devlet deniz yollarının bura acentası Mehmet Ali beyle görüştüm. Bu zat ta aynı fikirdedir. Hattâ geçenlerde bir münasebetle buraya gelmiş olan müsteşâr Sadullah ve umum müdür Sadeddin beylere keyfiyeti bildirdiğini ve onlardan bu bapta katî söz aldığını söyledi. Acenta Mehmet Ali bey bu bapta ayrıca Çanakkale vilâyeti makamına da resmen bir rapor vermiştir. Bu rapor vilâyetçe nazari dikkate alınarak İktisat ve Sıhhiye vekâletlerine arz edilmiştir.

Ayancıkta kereste stokları ve kereste almak için bekleyen vapurlar

Ayancık 20 — Türkiye'nin son sistem kereste fabrikalarından biri olan Ayancık Zingal kereste fabrikası ecebî memleketlere de ihracata başlamış ve bu meyanda İtalya, İskenderiye, Yafa, Kıbrıs ve İngiliz müstemlekesi olan Çitem adasına kadar kereste sevkiyatı yapmıştır. 1933 senesinde Türkiye dahilindeki satış 68,021 metro mikâbidir. İtalyaya 6575 İskenderiye'ye 1296 Yafaya 1622 Kıbrıs'a 529 Çitem adasında 18 olmak üzere muhtelif yerlere 78061 metro mikâbı kereste satışı yapılmıştır.

İstanbul Nafia Baş Mühendisliğinden:

Keşfi 69418,83 liradan ibaret olan Davutlu - Ağva yolunun 9095 metre tulündeki kısmının tesviye turabiye ve imalâtı sınaie ve göse inşaatı, münakasa ve hususî şartnamesindeki şeraitle ve kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılmıştır. Şartname, mukavelename ve keşifname ve projeler beş lira mukabilinde İstanbul Nafia Baş mühendisliğinden tedarik olunabilir. Taliplerin 15/8/934 tarihine müsadif Çarşamba günü saat on beşe kadar münakasa kaimesindeki vesaik ile İstanbul Vilâyeti Daimî encümenine müracaatları. (4188)

Posta Telgraf ve Telefon Binalar ve Levazım Müdürlüğünden:

Osmaniye Telsiz İrsal İstasyonunda mevcut lokomobil, hurda makine alât ve edevat müzayede ile satılacaktır. Talip olanların, mezkûr eşyayı görmek üzere her gün Osmaniye Telsiz istasyon mühendisliğine, müzayedeye iştirak etmek için de 2/8/934 tarihine müsadif Perşembe günü saat 14 te Beyoğlu Posta T. T. Merkezinin Üçüncü katında Levazım Müdürlüğünde müteşekkil mübayaat komisyonuna müracaat eylemeleri ve her gün şartnameyi alabilecekleri ilân olunur. (3811)

PARA BIRIKTİREN RAHAT-EDER

İstanbul belediyesi ilânları

Kadıköy Belediye Şubesinden: Kadıköy vapur iskelesi karşısındaki Neftendikat benzin istasyonunun denize nazır olan arka kısmının duvarı önüne müsadif ve geçen sene Suraski Şirketine ilân taliki için kiralanmış mahal bu sene dahi aynı maksatla ve talipleri arasında aleni müzayede ile ihale tarihinden itibaren Mayıs 1935 sonuna kadar kiraya verilecektir. Tekarrür edecek bedel ve rüsumu defaten ve peşinen vermek şartile talip olanların 29/7/934 tarihine müsadif Pazar günü saat 14 te Daire Encümeninde hazır bulunmaları ilân olunur. (3735)

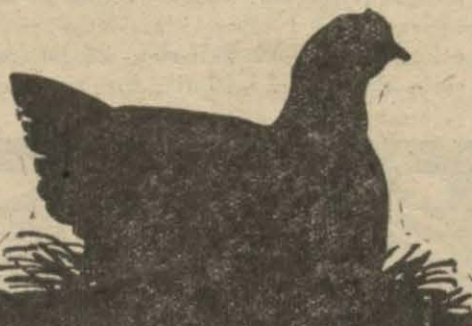
Sultanahmette Kapağası Mehmetağa mahallesinde Fener sokağında 18 ve 3/5 No. lu hane enkazı satılmak üzere açık müzayedeye konulmuştur. Talip olanlar şeraiti anlamak üzere hergün, müzayedeye girmek için de 7,5 liralık teminat akçesi makkuzu ile 30/7/934 pazar günü saat on dörtte kadar Eminönü Kaymaklığı ve B. Ş. Encümenine müracaatları. "3766,"

Aşağıda cüzdan numaraları yazılı tekaüt, yetim ve dulların birinci üç aylık avanslarına ait hususî idareler tekaüt sandığı idare heyeti reisliğinden gönderilen bordro sureti İstanbul ziraat bankası Müdürlüğüne gönderilmiştir. Müracaatla maaşlarını almaları. (4190)

615, 616, 622, 631, 641, 519, 604, 2176, 2179, 2181, 2186, 276, 282, 201, 2034, 2164, 2168, 2020, 414, 417, 420, 303, 2, 3, 51, 55, 101, 126, 882, 888, 896, 899, 853, 854, 866, 872, 876, 880, 738, 741, 749, 751, 702, 721, 1793, 1760, 1763, 1767, 1773, 1774, 1777, 1775, 1779, 1782, 1785, 1786, 1787, 1546, 1551, 1754, 1758, 1530, 1325, 1326, 1285, 1295, 1297, 1999, 1302, 1309, 1264, 1267, 1272, 1277, 1074, 1075, 1080, 1083, 1036, 1053, 1054, 1055, 1014, 1016, 1023, 1025.

İstanbul Telefon Abonelerinin Nazarı dikkatine Nafia Vekâletinden:

İstanbul telefon şirketinin 1 temmuz 1932 tarihinden itibaren 1 kânunusani 1934 tarihine kadar mukavele haricinde abonelerinden azla aldığı tahakkuk edip iadesi lâzımgelen paraların Haseki ve Cerrahpaşa hastanelerinde yapılması düşünülen yeni inşaata sarfedilmek üzere Belediye bütçesine tahsisi düşünülmektedir. Ancak Hükümet, bunu düşünürken tamamilen abonelere ait bulunan bu paraların bu şekilde hükümetçe tasarruf edilmesine abonelerin muvafakatları olup olmadığını öğrenmek lüzumunu hissetmiştir. Binaenaleyh, paralarının kendilerine iade edilmesini isteyen abone varsa, bu ciheti en çok 10 ağustos 1934 tarihine kadar doğrudan doğruya Ankarada Posta, telgraf ve telefon umum müdürlüğüne gönderecekleri bir istida ile haber vermeleri rica olunur. (4179)

Cafer Fahri beyin eserleri

Nasıl tavukçuluk yapmalıdır?
25 kuruş

Tavukçuluktan nasıl para kazanılır?
25 kuruş

Tavukçulukta muvaffakiyetin sırrı
25 kuruş

Tavukları çok yumurtlatmak için
Tavuk meraklılarına çok lüzumlu bir kitap
80 sahife - 25 kuruş

Tevzi yeri
AKŞAM KİTAPHANESİ
121, Ankara caddesi

SATILIK KÂGİR HANE

Kadıköy iskelesine yakın 7 odalık ve havadar kâgır hane banyo, su, havagazi ve elektrik tesisatı.

SATILIK BÜYÜK SOĞUK HAVA DOLABI

markası «KELVINATOR» yüzü 1,40 yüksekliği 2,30 derinliği 1 metre, motorü mükemmel aylık cereyan istihlakı azami TL. 4.

SATILIK ARDIYE

Rüstem paşada Buğdaycılar civarında 120 hisseden 32 hissesi satılıktır. Bunlar için Galatada Tünel civarında HRISOVELONİ BANKASINA müracaat. (1285)

Deniz yolları**İŞLETMESİ**

Acenteleri: Karaköy - Köprabaşı
Tel. 42362 - Sirkeci Muhtardarsade
Han Tel: 22740

Mersin yolu

ANAFARTA vapuru 29
Temmuz

Pazar 10 da Sirkeci rıhtımından kalkacak. Gidişte Çanakkale, İzmir, Kullük, Bodrum, Rodos, Marmaris, Dalyan, Fethiye, Kalkan, Kaş, Finike, Antalya, Alanya, Mersin'e. Dönüşte bunlara ilâveten Taşucu, Anamur, Kuşadası, Gellibolu'ya uğrayacaktır.

(4184)

Ayvalık sür'at yolu

MERSİN vapuru 28
Temmuz

Cumartesi 17de Sirkeci rıhtımından kalkacak ve Ayvalık yolunun mutat iskelelerine uğruyarak İzmir'e gidip dönecektir. "4185."

THE TURKISH AMERICAN

Shipping and Trading co
Hayri - Araboğlu ve Şerik
American Export Lines The
Export Steamship Corporation
NEW - YORK

Her on günde bir Newyork ile limanlarımız arasında müstazam posta:

Her ayın 10. ve 25. inci günleri Nev - York'dan hareket.

Yakında Nev - York'dan gelecek vapurlar.

Examiner vapuru 4 ağustos'a doğru
Exporter vapuru 17 ağustos'a doğru
Exhibitor vapuru 6 Eylül'e doğru.

Yakında Nev - York, Fladeliya ve Boston'a için yolcu ve eşyayı ticariye olarak hareket edecek vapurlar.

Examiner vapuru 8 ağustos'a doğru
Exporter vapuru 20 ağustos'a doğru
Exhibitor vapuru 8 Eylül'e doğru.

Kumpanya, müşterilerinin menafiline daha iyi hizmet ve fevkalâde seri postalar taktim emelle İskenderiye veya Marsilyada aktarma suretile ve doğru konşimento ile Newyork için mezkûr limanlardan muayyen tarihlerde hareket eden ekspres ve lüks vapurlarına yolcu ve eşyayı ticariye kabul edecektir.

Bu vapurlar Amerikanın dahili ve bütün vilâyetleri ile Kanada, Golf, Meksika ve Los Angeles ile San Fransisko Seattle vesaire bütün limanlar için doğru konşimento ile eşyayı ticariye kabul eder.

Fazla tafsilât için Galata'da 6 mei Vakıf (Eski Arapyan) hanında 4 üncü katta Hayri - Araboğlu ve Şerik müracaat. Tel. 4.4967-8-923 (797)

ilân

Merkezi İsviçrede «Geneve» şehrinde kâin Sogyete Jeneral dö Sürveyans Anonim Şirketinin, Galatada Abit Hanında 36/38 numaralarda icrayı muamele etmekte olan İstanbul Şubesinin muamelâtını alelâde suretile tasfiye etmektedir. Şirketin İstanbul şubesinde alacağı olanların kanunî müddet zarfında mahalli mezkûrda Gözetme Şirketi Müdürü Bürhan Kemalettin Bey ile şirketi mezkûr murahas azası İzidor vaserman efendilere müracaat etmeleri ilân olunur. (1100)

Türk Ticaret ve Sanayi

Bankası Tasfiye Memurluğundan:

Hali tasfiyede bulunan Türk Ticaret ve Sanayi Bankasının alacaklılarla akdeyletiği konkordatonun birinci ticaret mahkemesince tasdikine dair sadır olan karar kesbi katilyet eylediği cihetle konkordato mucibince tediyat icra edileceğinden alacaklıların alacaklarını ve hüviyetlerini müsbit vesaike hamilen 30 temmuz 934 tarihli pazartesi gündünden itibaren her gün sabahları saat 10-18 e kadar Taş handa beşinci katta kâin tasfiye memurluğuna müracaatları lüzumu ilân olunur. (1414)

İstanbul Üçüncü İcra memurluğundan: Mahcuz ve paraya çevrilmesine karar verilen muhtelif cins ve eşyası 30 Temmuz 934 pazartesi günü saat 9 dan 10 a kadar Taksimde Ayaspaşada Camii Şerif Selima hatun mahallesinde 42 Nolu hanenin önünde sahılacağından talip olanların mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur.

VAPURCULUK**TÜRK ANONİM ŞİRKETİ****İstanbul Acentalığı**

Liman han, Telefon: 22925

Trabzon Yolu

T A R İ vapuru 29
Temmuz

PAZAR

günü saat 20 de Galata rıhtımından kalkacak, gidişte: Zonguldak, İnebolu, Ayanak, Samsun, Ünye, Ordu, Giresun, Tirebolu, Görele, Trabzon, ve Rizeye dönüşte bunlara ilâveten Of, ve Sürmene'ye uğrayacaktır.

KELEPİR SATILIK KÖŞK

Boğaziçinde, Kandilli'de, Göksu cad-desinde 4/6 numaralı maa bahçe ve tarla ve müstemlâti salresi ile bir köşk kelepİR fiyatı ile satılıktır. Dört tarafı duvarla muhat olan ve fevkalâde manzarası bulunan işbu mahal 1500 metro murabbadan ibaret olup, Kandilli vapur iskelesi karşısındadır ve her türlü ağaç, bol su, münbit arazi vesairesi vardır. Talip olanların, Galata'da Yolcu salonu karşısında, Frenkyan Han 80 No. Stavro Celepidi efendiye müracaatları. Telefon: 48008.

Zayı - Liman dairesinde 11831 No lu cüzdanımı zayı ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Rizeli Mustafa ağı Hüseyin

İstanbul Ziraat Bankasından:

Sıra No. su	Semti	Mahallesi	Sokağı
988	Bostancı	Bostancı	Çatalçeşme ve Yozgat
989	"	"	"
990	"	"	"
991	"	"	"
992	"	"	"
998	Büyükkada	Yalı	Mehmetçik ve İsa Çelebi
1007	Beyoğlu	Kamer hatun	Şirket
1010	"	"	Karnavola
1013	Galata	Kılınç Ali	Medrese
1017	Tophane	Sefer Kâhya	Koltukçu çıkmazı
1018	Beyoğlu	Hüseyinağa	Ziba
1019	"	"	Bilezik
1020	Büyükkada	Yalı	Macar
1021	"	Cami	Kuşadiye
1022	"	Yalı	Mustafabey
1023	Beyoğlu	Hüseyinağa	Arnavut Bilezik
1024	"	"	Gölbashi
1026	"	"	"
1029	Boğaziçi	Ortaköy	Dereboyu

Yukarıda yazılı gayrimenkullerin yüzde yedi buçuk pey akçeleri ile ihale bedelleri nakden veya gayrimübadil bonosile ödenmek üzere müzayede müddetleri uzatılmıştır. İhaleleri 16/8/934 Perşembe günü saat on beştedir. Senei haliye vergisile belediye resimleri müşteriye aittir. Şartname Bankamız kapısına asılmıştır.

İstanbul Tramvay Şirketi evkat Tarifesi

1934 senesi 21 Temmuz gününden itibaren ilâm ahire kadar muteberdir

No	HUTUT	HAREKET	Fasla	İlk hareket	Son hareket
10	Şişli - Tünel	Şişli'den - Tünele	3, 6	5 31	23 42
		Tünele'den - Şişliye	9	5 51	24 02
12	Harbiye - Fatih	Harbiyeden - Fatih	5, 7	6 32	1 00
		Fatih'ten - Harbiyeye	9	5 49	24 20
15	Taksim - Sirkeci	Taksimden - Sirkeciye	5	7 30	19 20
		Sirkeci'den - Taksime	5	7 50	19 40
16	Maçka - Beyazıt	Maçkadan - Beyazıt	5, 8,	5 59	23 21
		Beyazıt'tan - Maçkaya	17	6 41	24 02
—	Maçka-Eminönü	Maçkadan - Eminönüne	7	6 57	20 19
		Eminönünden - Maçkaya	14	6 29	20 47
17	Şişli - Sirkeci	Şişli'den - Sirkeciye	8	6 26	19 59
		Sirkeci'den - Şişliye	12	6 58	20 31
—	Taksim-Aksaray	Taksimden - Aksaraya	18	7 02	19 58
		Aksaraydan - Taksime	37	7 38	20 35
19	Kurtuluş-Beyazıt	Kurtuluş'tan - Beyazıt	6, 9,	6 00	23 14
		Beyazıt'tan - Kurtuluş	17	6 45	23 56
—	Kurtuluş - E.Önü	Kurtuluş'tan - Eminönüne	7	7 11	20 25
		Eminönünden - Kurtuluş	15	6 39	20 55
22	Bebek - Eminönü	Beşiktaş'tan - Bebeğe		5 26	
		Beşiktaş'tan - Eminönüne	6	5 36	
		Bebekten - Eminönüne	10	5 48	24 40
		Eminönünden - Bebeğe	20	5 56	1 20*
23	Ortaköy - Aksaray	Ortaköyden - Aksaraya	8	5 50	20 50
		Aksaraydan - Ortaköye	15	6 35	21 32
—	Ortaköy - E. Önü	Ortaköyden - Eminönüne	18	6 26	23 56
		Eminönünden - Ortaköye	20	6 52	24 22
34	Beşiktaş - Fatih	Beşiktaş'tan - Fatih	7	6 34	20 53
		Fatih'ten - Beşiktaş	14	7 16	21 34
32	Topkapı-Sirkeci	Aksaraydan - Topkapıya		5 24	
		Topkapıdan - Sirkeciye		5 40	23 31
		Sirkeci'den - Topkapıya	5	6 12	24 02
		Topkapıdan - Beyazıt	8	24 04	1 15
		Beyazıt'tan - Topkapıya	24	30	1 30*
33	Yedikule-Sirkeci	Topkapıdan - Aksaraya		1 45	
		Aksaraydan - Yedikuleye	6	5 32	
37	Edirnekapı - Sirkeci	Yedikuleden - Sirkeciye	10	5 48	23 23
		Sirkeci'den - Yedikuleye	16	6 20	23 54
		Yedikuleden - Aksaraya		24 27	
37	Edirnekapı - Sirkeci	Aksaraydan - Edirnekapıya		5 24	
		Edirnekapıdan - Sirkeciye	5,10	5 48	23 30
		Sirkeci'den - Edirnekapıya	15	6 17	23 59
		Edirnekapıdan - Aksaraya		24 30	

* Harbiye - Fatih servisile tesadüf eder

Nafia Vekâletinden:

Çubukderesi üzerinde beton olarak kısmen inşa edilmiş olan barajın geri kalan kısmının bitirilmesi ve bu baraja ait muavin tesisatın yapılması ve bendin inşası esnasında Çubukçayı sularının akıtılmasını temin edecek muvakkat mecraların açılması ve inşaatın tatbik ve icrasına muktazi bütün ameliyat kapalı zarf usulü ile münakasaya konulmuştur. Münaksa 5 Ağustos 934 tarihine müsadif Pazar günü saat 15 te Ankarada Nafia Vekâleti Müsteşarlık makamında yapılacaktır. Taliplerin cari seneye mahsu Ticaret Odası ve ehliyeti fenniye vesikalari ile (58.966) lirahik teminatı muvakkateyi hamilen aynı gün ve saatte Komisyonunda bulunmaları lâzımdır. Talipler bu husustaki şartnameleri (20) şer lira mukabilinde Ankarada Nafia vekâleti Malzeme müdürlüğünden tedarik edebilirler. Halen şantiyede vekâlet emrinde bulunan tesisat ve alât ve edevatın münakasa şartnamesinde tasrih edildiği veçhile bilâbedel teslim edilmeside meşruttur. (3871)

Cinsi	Hissesi	Emlâk No. su	Hisseye göre muhammen kıymeti
Arsa M.e	293.75	Tamamı	53 harita 11-15 Mi 129 T.L.
"	308.—	"	25 " 135 "
"	322.50	"	55 " 141 "
"	337.—	"	56 " 147 "
"	356.—	"	57 " 155 "
Arsa	1/3		3-19 47 "
Hane	3/8		23 375 "
Arsa	Tamamı		64-66 660 "
Oda	1/4		38 75 "
Arsa	Tamamı		6-8 1288 "
"	"		3 200 "
Bugün arsa	"		29 735 "
Arsa	1/10		51 27 "
"	Tamamı		16 234 "
"	"		2 206 "
Kâğır iki hane ve bir dükkân	1/2		37-39-41 2500 "
Arsa ve baraka	Tamamı		54 yeni 31 eski 350 "
"	"		46 150 "
"	28/72 berveçhi mülkiyet		21-23 175 "
"	18/72 berveçhi vakfiyet		"

Sümer Bank Umumî Müdürlüğünden:

Sümer Bank hesabına Avrupa'ya bilmüsabaka makine, kimya, demir ve mensucat sanayi mühendisliği tahsil için "10" talebe gönderilecektir. Müsabakaya aşağıda yazılı şartları haiz olanlar iştirak edebilir.

1 - Türk olmak. 2 - Sinni 18 ilâ 25 arasında olmak. 3 - Askerlik vaziyeti muntazam bulunmak. 4 - Tam sıhhatli olmak. 5 - Bir Türk Lisesinin, son üç sene zarfında çok iyi derecede bakaloryasını almış bulunmak. 6 - Bankaca istenecek kefâleti verebilmek. 7 - Kendi nâm ve hasebina Avrupa'da tahsil etmeğe mali vaziyeti müsait olmamak.

Müsabakaya Lise mezunlarından başka Darülfünun Makine ve Kimya şubesi müdâvimleri de iştirak edebileceği gibi mezkûr mektebin son üç sene zarfındaki mezunları da ayrı bir müsabaka imtihanına tabi tutulmak suretile Avrupa'ya ikmali tahsile gönderilebilirler.

Taliplerin yukarıda yazılı şartları haiz olduklarını mübeyyin taleplerle Ankara'da Sümer Bank Umumî Müdürlüğü Y. M. servisine müracaat eylemeleri. (4127)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Şartname ve resmi mucibince (3000) adet demir bidonun pazarlığı 8/8/934 tarihine müsadif çarşamba günü saat "16", da icra kılınacaktır.

Taliplerin şartnameyi almak için her gün ve pazarlık için de tayin olunan gün ve saatte % 7,5 teminatlarla birlikte Cibalıdeki Alım, Satım Komisyonuna müracaatları ilân olunur. (3929)

Yüksek mühendis mektebi satınalma komisyonundan:

Mektebin bir senelik ihtiyacı olan levazımı tersimiye aleni münakasaya konulmuştur. Münakasası 29/8/934 tarihine müsadif çarşamba günü saat 14 te yapılacaktır. Taliplerin şartnamelerini görmek üzere müracaatları ve muayyen saatten evvel muvakkat teminatlarını mektep veznesine yatırmaları ilân olunur. (3450)

Babaeski Belediyesinden:

Yedi gün devam etmek üzere her sene 12 Ağustota kışat edilmekte olan Babaeski Belediyesine ait Sene başı hayvan ve emtea panayırı bu sene 12 Ağustos 1934 tarihine müsadif Pazar günü açılacağından gelecek tüccar ve esnafın esbabı istirahatları tahtı temine alındığı ilân olunur. (4085)

